

Al-Hamid Tours & Travels
IRSHAD PATHAN
Haj, Umrah - Ziyarat Tours Organizer
IATA

ભારત સરકારના વિદેશ મંત્રાલય દ્વારા મંજૂર પ્રમાણિત

ઉમાર ઉમારની યાત્રા
બુલાઈ-ઓગસ્ટ બગદાદ-નજ્દ-કરબલા

અમદાવાદ બી અમદાવાદ (કાચરેક્ટ કુલાઈટ)
ગ્રાઉન્ડ ફ્લોર, શ્રીજી કોમ્પ્લેક્સ, સુબા મસ્જિદની બાજુમાં,
કાગાઈવાડ, એલીસટીવ, અમદાવાદ.
Mujib Pathan - 9712919405 • Sohil Pathan - 9725078104

ગુજરાત ટુડે

GUJARAT TODAY
(Daily)
AHMEDABAD
SINCE-1991

AL FAROOQ TOURS & TRAVELS
Since 1996 IATA

ઈદે મિલાદુન્નબી ઉમાર દિવસ -૨૦

અમદાવાદ થી અમદાવાદ ડાયરેક્ટ ફ્લાઈટ
લાજુ ચાકુબ મુન્શી - ૯૮૨૫૨ ૭૫૩૩૩
૧, સંજવી ઓપાર્ટમેન્ટ, શાહેઆલમ, અમદાવાદ -૨૨ - ૯૮૨૫૫ ૭૫૩૩૩

Regd. No.Guj.168/2023-2025 Valid up to Dt. 31-12-2025 • RNI. No. 48870/91 • વર્ષ-૩૩ અંક-૩૧૮ • તંત્રી : મુસ્તુફાખાન • E-mail : gujaratodaydaily@gmail.com For Advertisement:gtadv@yahoo.co.in

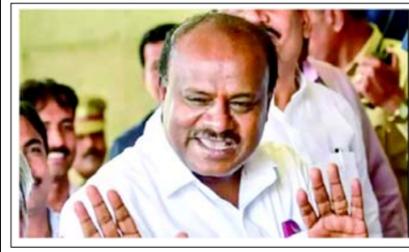
‘મારી વાતનું ખોટું અર્થઘટન થયું’ એચડી કુમારસ્વામીએ માધ્યકોન સભસિડી અંગે ટિપ્પણીઓ પર બચાવ કર્યો

એચ.ડી. કુમારસ્વામીએ અગાઉ ગુજરાતમાં અમેરિકા સ્થિત સેમિકન્ડક્ટર ફર્મને અપાતી અપ્રમાણસર સભસિડી અંગે પ્રશ્નો ઉઠાવ્યા હતા

CELEBRATING EXCELLENCE
33 years
GT

ત્રણેય સમાચારમાં યોજાવટ કરવી પડી ! સરકારે આ ત્રણેય નેતાઓની કલાસ લીધી હશે ?

ન્યૂઝ ટા પોઈન્ટ

કુમારસ્વામીએ નાના પાયાના ઉદ્યોગોને ટેકો આપવાની જરૂરિયાત પર પ્રકાશ પાડ્યો હતો જે અસંખ્ય નોકરીઓનું સર્જન કરે છે. તેમણે ઉમેર્યું કે, “પીન્ના (બેંગલુરુમાં એક ઔદ્યોગિક વસાહત)માં નાના પાયાના ઉદ્યોગો છે. તેઓએ કેટલી લાખ નોકરીઓ ઉભી કરી છે? અમે તેમને શું લાભો આપ્યા છે? હું આ બાબતો પર વિચાર કરી રહ્યો છું જેમ કે દેશની સંપત્તિની સુરક્ષા કેવી રીતે કરવી.” ૨૦૨૪ની

ડાયાબિટીસનાં દર્દીઓ

પગમાં લાંબા સમયના નર્સી રુગાલા યાંત્રો

મલકર કરવાથી પગમાં ચલેલો લકો

ડૉ. રૂપારેલ ની
ડાયાબિટીસ કુટ કેર, ગેંગીન ક્લિનિક
કલાવિતી હોસ્પિટલ એલીસટીવ પાર્ક, અમદાવાદ.
DHS હોસ્પિટલ સનદાઈઝ પાર્ક, વસ્ત્રાપુર, અમદાવાદ.
સોશીયલ હોસ્પિટલ, મેડીસીન હોસ્પિટલ સામે, ડી-મર્ક ઘાટ રસ્તા પાસે, સેટેલાઈટ, અમદાવાદ.
એપોઈન્ટમેન્ટ : 09825026160

Safar
EID-E-MILAD DAY UMRAH 20 92,000/-
BAGDAD SHARIF BASRA ZIYARAT with SAAYED HAZRAT AHMED RIFAI (R.A.)
DAY 10 to 11 RS 1,10,000 Inshaallah Date 11 v SHARIF
Al Haj Salim Safar M: 9558313786
Shahnawaj Safar M: 8160065392
Shehzad Safar M: 9824061192

અગાઉના નિવેદનોનું ‘ખોટું’ અર્થઘટન કરવામાં આવ્યું છે અને તેમણે કોઈ ચોક્કસ રાજ્યનો ઉલ્લેખ કર્યો નથી. કુમારસ્વામીએ તેમની પ્રગતિ અને આર્થિક વૃદ્ધિ માટે ક્ષેત્રના મહત્વ પર ભાર મુકતાં કહ્યું કે, “સેમિકન્ડક્ટર સેક્ટરને ભારતમાં લાવવું એ વ્યૂહાત્મક છે; આપણને તેની જરૂર છે.” તેમણે સંબંધિત નાના પાયાના ઉદ્યોગોમાં નોકરીઓનું સર્જન કરવાની સમાંતર જરૂરિયાત પર ભાર મુક્યો હતો. કુમારસ્વામીએ તેમના નિવેદનની સ્પષ્ટતા કરતા જણાવ્યું હતું કે, “સમાંતર રીતે

ડીસ્ટ્રીબ્યુટર શીપ આપવાની છે.

સ્ટાફ જોઈએ છે.

એરીયા સેલ્સ મેનેજર ૩
સેલ્સ ઓફીસર.....૯
સેલ્સ એકઝીક્યુટીવ.....૪૫

બોચોટેલા સાથે રૂબરૂ મળો સવારે ૧૦થી ૧ અને સાંજે ૪ થી ૬

SMG Clean India Private Limited
415 4th Floor, Pratibha Plaza, Complex, Marol - Adali Highway, Nariganam, Ahmedabad, Gujarat- 382405
Mo: 7770687117 / 7567672773
E-mail: smgcleanindia@gmail.com / Website: www.smgcleanindia.com

મોહન ભાગવતની ‘અહંકારી’ ટિપ્પણી પીએમ મોદીને ઉદ્દેશીને નથી : RSSએ ભાજપ સાથે તિરાડ અંગે સ્પષ્ટતા કરી

(એજન્સી) નવી દિલ્હી, તા. ૧૫ રાષ્ટ્રીય સ્વયંસેવક સંઘ (RSS)એ સ્પષ્ટતા કરી છે કે પ્રમુખ મોહન ભાગવત સહિત તેના ટોચના નેતાઓના તાજેતરના નિવેદનો વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી અથવા ભાજપને લક્ષ્યમાં રાખતા નથી. આરએસએસ એ લોકસભા ચૂંટણી પછી મોદીની આગેવાની હેઠળની ભાજપ સાથે સંબંધિત અણબનાવની કોઈપણ શંકાને દૂર કરવાના પ્રયાસો કર્યા છે જ્યાં ભગવા પાર્ટી સ્પષ્ટ બહુમતીથી દૂર રહી હતી. ભાજપ સાથેના સારા સંબંધોને દર્શાવતાં RSSના સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું કે પાર્ટી કેરળના પલક્કડ જિલ્લામાં ૩૧ ઓગસ્ટથી શરૂ થનારી સંસ્થાની ત્રણ દિવસીય વાર્ષિક સંકલન બેઠકમાં ભાગ લેશે. તેના પ્રમુખ સહિત ભાજપના વરિષ્ઠ નેતાઓ બેઠકમાં હાજરી આપે તેવી અપેક્ષા છે, તાજેતરની ચૂંટણીઓ પછી આવી પ્રથમ કવાયત છે. સૂત્રોએ સમાચાર એજન્સીને કહ્યું કે, “આરએસએસ અને ભાજપ વચ્ચે કોઈ અણબનાવ નથી.” એજન્સીએ વિપક્ષી નેતાઓ સહિતના લોકોના એક વર્ગના નિવેદન વચ્ચે ચૂંટણીઓમાં ખરાબ પ્રદર્શનને પગલે ભાજપ નેતૃત્વ માટે ભાગવતની ટિપ્પણીમાં “સાચો સેવક ક્યારેય અહંકારી હોતો નથી” એ સંદેશ હતો. સૂત્રોએ કહ્યું કે, “તેમના (ભાગવતના) ભાષણમાં ૨૦૧૪ અને ૨૦૧૯ની લોકસભાની ચૂંટણીઓ પછી આપેલા ભાષણમાં બહુ ફરક ન હતો. કોઈપણ સંબંધન રાષ્ટ્રીય ચૂંટણી જેટલી મહત્વપૂર્ણ ઘટનાનો સંદર્ભ આપે છે. સૂત્રોએ કહ્યું કે, “પરંતુ મૂંઝવણ ઊભી કરવા માટેના સંદર્ભમાં તેનું ખોટું અર્થઘટન કરવામાં આવ્યું અને તેને બહાર પાડવામાં

મણિપુર જવા માટે દબાણ કરી શકે છે.” આ ટીકાઓનો જવાબ આપતા RSSના સૂત્રોએ તેમને મૂંઝવણ વાવવાના રાજકીય પ્રેરિત પ્રયાસો તરીકે કળાવી દીધા. તેઓએ ભાજપના વૈચારિક માર્ગદર્શક તરીકે જોવામાં આવતા આરએસએસને રાષ્ટ્રીય કાર્યકારિણીના સભ્ય ઈન્દ્રેશ કુમારની ભાજપના ચૂંટણી પ્રદર્શનની ટીકાથી પણ દૂર રાખ્યા હતા. કુમારે ટિપ્પણી કરી હતી કે, “ભગવાન રામે તાજેતરના ચૂંટણી પરિણામોનો સંકેત આપતા ધમંડી બની ગયા હતા. લોકોને ૨૪૧માં જ રોકી દીધા હતા.” કુમારની ટિપ્પણીઓથી ઊભા થયેલા વિવાદ વચ્ચે તેમણે શુક્રવારે સ્પષ્ટતા કરી હતી કે દેશ ભાજપની ચૂંટણીમાં સફળતા અને પીએમ મોદીની પુનઃચૂંટણી સંતુષ્ટ છે. તેમણે આરપૂર્વક કહ્યું કે, “આ શણે ભગવાન રામનો વિરોધ કરનારાઓ સત્તાની બહાર છે, જ્યારે તેમના ભક્તો સત્તામાં છે.” ભાગવતના ભાષણ અંગેની ચર્ચા અંગે કુમારે સ્પષ્ટતા માટે સંબંધના અધિકૃત કાર્યકર્તાઓને ઉલ્લેખ કરવાનું સુચન કર્યું. આરએસએસે પુનરોચ્ચાર કર્યો કે કુમારના મતવ્યો વ્યક્તિગત હતા અને સંગઠનાત્મક વલણને પ્રતિબિંબિત કરતા નથી.

ભાજપ પર ‘અહંકાર’ પ્રહાર અંગે RSSના નેતાની ગુલાંટ : “જિન્હોને રામ કી ભક્તિ કા વિરોધ ક્રિયા વો સબ સત્તા સે બહાર હૈ” આ પહેલાં RSSના નેતા ઈન્દ્રેશ કુમારે કહ્યું હતું કે, ભગવાન રામે ‘અહંકારી’ ભાજપની બહુમતી થવા દીધી નહીં

(એજન્સી) નવી દિલ્હી, તા. ૧૫ રાષ્ટ્રીય સ્વયંસેવક સંઘ (આરએસએસ)ના નેતા ઈન્દ્રેશ કુમારે દ્વારા તાજેતરમાં પૂર્ણ થયેલી લોકસભા ચૂંટણીમાં ભગવા પાર્ટી ૨૪૦ બેઠકો પર સમેટાટા પછી વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીની આગેવાની હેઠળની ભારતીય જનતા પાર્ટી (ભાજપ) પર પરોક્ષ રીતે નિશાન સાધવાથી સંબંધિત લોભાળા વચ્ચે કુમારે સ્પષ્ટતા કરી હતી કે ચૂંટણી પરિણામો ભગવાન રામનો વિરોધ કરનારાઓની હાર દર્શાવે છે. તેમણે ઉમેર્યું હતું કે ભગવાન રામના વારસાને જાળવી રાખવાનું લક્ષ્ય રાખનારાઓ હવે સત્તાની સ્થિતિમાં છે. શુક્રવારે ન્યૂઝ એજન્સી સાથે વાત કરતા તેમણે કહ્યું કે, “દેશ કા વાતવારણ ઈસ સમય મેં બહુ સ્પષ્ટ હૈ, જિન્હોને રામ કા વિરોધ ક્રિયા વો સબ સત્તા સે બહાર હૈ, જિન્હોને રામ કી ભક્તિ કા સંકલ્પ લિયા આજ વો સત્તા મેં હૈ ઔર તીસરી બાર મોદીકે નેતૃત્વમે સરકાર બની હૈ.” તેમના ચૂંટણી પ્રચારમાં ભાજપે વારંવાર ભારપૂર્વક કહ્યું છે કે તેઓએ અયોધ્યામાં રામ જન્મભૂમિ મંદિરનું નિર્માણ કરીને ભગવાન રામનું સન્માન પુનઃસ્થાપિત કર્યું છે. જ્યારે RSSના પ્રમુખ મોહન ભાગવતના મણિપુર

બિંચે લોગ, બિંચી પસંદ

ઉંચે લોગ, ઉંચી પસંદ

RMD PAN MASALA
NO TOBACCO, NO NICOTINE
MRP ₹10 2g

RMD PAN MASALA
NO TOBACCO, NO NICOTINE
MRP ₹15 3.5g

જીતનો બિંચો સ્વાદ

વૈધાનિક ચેતવણી: પાન મસાલાનું સેવન સ્વાસ્થ્ય માટે હાનિકારક છે. બાળકો માટે પ્રતિબંધિત.

NO TOBACCO, NO NICOTINE

ક્યા ખાત હૈ ?!

ના ના, એ અપરાધી નથી, મુસલમાન છે !

જમી

મુંબઈમાં વનરાઈ પોલીસે શિવસેનાના સાંસદ રવીન્દ્ર વાઈકરના સંબંધી સામે ૪ જૂને મતદાન ગણતરી કેન્દ્રમાં મોબાઈલનો ઉપયોગ કરવા બદલ FIR દાખલ કરી આ મામલે વરાઈ પોલીસ દ્વારા વધુ તપાસ હાથ ધરવામાં આવી રહી છે

(એજન્સી) તા. ૧૫
વનરાઈ પોલીસે મંગેશ વસંત પાંડિલકર વિરૂદ્ધ FIR નોંધી છે, જે શિવસેનાના સાંસદ રવીન્દ્ર વાઈકરના સંબંધી છે. વાઈકરે મુંબઈ નોર્થ વેસ્ટ લોકસભા સીટ પર ૪૮ વોટથી જીત મેળવી હતી. તેમના સંબંધી પર આરોપ છે કે તેણે ૪ જૂને ગોરેગાંવમાં મતગણતરી કેન્દ્રની અંદર પોતાના મોબાઈલ ફોનનો ઉપયોગ કર્યો હતો. ત્યાં વોટની ગણતરી થઈ રહી હતી. પોલીસે પાંડિલકરને તેનું ઉપકરણ આપવા બદલ ચૂંટણી પંચ (EC) ENCORE (પોલ પોર્ટલ) ઓપરેટર દિનેશ ગુરવ સામે પણ ગુનો નોંધ્યો છે.
વાઈકરે શિવસેના (UBT)ના ઉમેદવાર અમોલ કીર્તિકરને ઓછા અંતરથી હરાવ્યા હતા. કીર્તિકરે પોલીસ પાસે વોટની પુનઃ ગણતરીની માંગણી કરી હતી અને કહ્યું હતું કે તે આ માટે કોર્ટમાં અરજી દાખલ કરશે. આ કેસમાં ફરિયાદી સુચિત્રા કુશાલ આમલે પાટીલ છે, જેઓ વધારાના મદદનીશ ચૂંટણી નિષ્પત્તિ અધિકારી છે. તેમને ગણતરી સંબંધિત કામ માટે ગોરેગાંવના નેસ્કો સેન્ટરમાં પોસ્ટ કરવામાં આવી હતી. ૪ જૂને પાટીલને ફરિયાદ મળી હતી કે કેન્દ્રની અંદર એક મોબાઈલ ફોન મળી આવ્યો હતો, જે સપાત પ્રતિબંધિત છે. ઉમેદવારો સુરેન્દ્ર અરોરા અને ભરત ખીમજી સાહાએ પણ પાંડિલકરના કથિત ઉલ્લંઘન અંગે લેખિત ફરિયાદ કરી હતી. માત્ર ENCORE ઓપરેટરો, રિટર્નિંગ ઓફિસરો અને ચૂંટણી પંચના અન્ય કેટલાક અધિકારીઓને મતગણતરી દરમિયાન કેન્દ્રની અંદર તેમના મોબાઈલ ફોન લઈ જવાની મંજૂરી છે. પોલીસ અધિકારીના

જણાવ્યા અનુસાર, પાટિલે તેમની ફરિયાદમાં પોલીસને જાણ કરી હતી કે ગુરવે નિયમોથી વાકેફ હોવા છતાં તેનો મોબાઈલ ફોન કેન્દ્રની અંદર પાંડિલકરને આપ્યો હતો. પોલીસ નિવેદન: એક પોલીસ અધિકારીએ કહ્યું, "અમે ચૂંટણી પંચના રિટર્નિંગ ઓફિસર પાસેથી સીસીટીવી ફૂટેજની માંગણી કરી છે. પાંડિલકરે ફોન અને કયા હેતુ માટે ફોન કર્યો છે તે જાણવા માટે અમે કોલ રેકોર્ડ તપાસીશું. સેન્ટરની અંદર મોબાઈલ ફોનનો ઉપયોગ કરવાનું કારણ શું હતું તે પણ જાણવામાં આવશે. અમે મતગણતરી દરમિયાન ચૂંટણી પંચના નિયમો અને માર્ગદર્શિકાનું ઉલ્લંઘન કરવા બદલ પાંડિલકર અને ગુરવની પણ ધરપકડ કરીશું.

સુનિતા કેજરીવાલ અને અન્યને કોર્ટના વીડિયો કોન્ફરન્સિંગ નિયમોનું ઉલ્લંઘન કરવા બદલ હાઈકોર્ટની નોટિસ

(એજન્સી) તા. ૧૫
દિલ્હી હાઈકોર્ટે શનિવારે મુખ્યમંત્રી અરવિંદ કેજરીવાલના પત્ની સુનિતા કેજરીવાલ અને સાંશિયલ મીડિયા પ્લેટફોર્મ ફેસબુક અને યુટ્યુબ સહિત અન્યને કોર્ટના વીડિયો કોન્ફરન્સિંગ નિયમોના કથિત ઉલ્લંઘનને લઈને નોટિસ ફટકારી છે. ૨૮મી માર્ચે રૂઝ એવન્યુ કોર્ટમાં કેજરીવાલની હાજરી દરમિયાન નિયમોનું ઉલ્લંઘન કરવા બદલ મિસિસ કેજરીવાલ અને અન્યો સામે પગલાં લેવાની અરજી પર સુનાવણી કરતા હાઈકોર્ટે મિસિસ કેજરીવાલ અને અન્ય પક્ષકારોને એક્સાઈઝ પોલિસી કેસમાં સુનાવણીનો વીડિયો સાંભળવાની મંજૂરી આપી હતી. કોર્ટે સાંશિયલ મીડિયા કંપનીઓને ૨૮ માર્ચે રેકોર્ડ કરાવેલા વીડિયો સાથે સંબંધિત અન્ય પોસ્ટ અથવા રિપોર્ટ દૂર કરવા પણ કહ્યું છે અને કેસની આગામી સુનાવણી ૮ જુલાઈએ નક્કી કરી છે. આ અરજી વકીલ વૈભવ સિંહે દાખલ કરી છે. સિંહે તેમની અરજીમાં વીડિયો રેકોર્ડિંગ અને કોર્ટની કાર્યવાહી શેર કરવા માટે SIT તપાસ અને FIR નોંધવાની માંગ કરી છે. તેમણે દાવો કર્યો છે કે આમ કરીને કેજરીવાલ અને અન્યોને કેસની સુનાવણી કરી રહેલા રાઉઝ એવન્યુ કોર્ટના ન્યાયાધીશના જીવને "જોખમમાં" મુક્યો છે. કેજરીવાલની એન્ફોર્સમેન્ટ ડિરેક્ટોરેટ (ED) દ્વારા ૨૧ માર્ચે દારૂની નીતિ સંબંધિત મની લોન્ડરિંગ કેસમાં ધરપકડ કરવામાં

આવી હતી. તેમની ધરપકડ પછી AAP પ્રમુખને તેમની કસ્ટી વધારવા માટે ૨૮ માર્ચે રાઉઝ એવન્યુ કોર્ટમાં રજૂ કરવામાં આવ્યા હતા. AAPના મુખ્યમંત્રી હાલમાં જયુડિશિયલ કસ્ટીમાં તિહાર જેલમાં બંધ છે. લોકસભા ચૂંટણીને ધ્યાનમાં રાખીને સુપ્રીમ કોર્ટે તેમને ત્રણ અઠવાડિયા માટે વચગાળાના જામીન આપ્યા હતા. જો કે, જામીનનો સમયગાળો પૂરો થતાં તેમણે ૨ જૂનના રોજ કોર્ટ સમક્ષ આત્મસમર્પણ કર્યું હતું.

મલ્લિકાર્જુન ખડગેએ ભાજપ પર નિશાન સાધ્યું સરકાર ભૂલથી બની ગઈ છે, લાંબો સમય નહીં ચાલે : મલ્લિકાર્જુન ખડગે જો સ્પષ્ટ બહુમતી ન હોય તો સરકાર કોઈ નિર્ણય લેવાની સ્થિતિમાં નથી હોતી

(એજન્સી) તા. ૧૫
કોંગ્રેસ અધ્યક્ષ મલ્લિકાર્જુન ખડગેએ ભારતીય જનતા પાર્ટીના નેતૃત્વવાળી NDA સરકાર પર નિશાન સાધ્યું છે. તેમણે કહ્યું છે કે આ સરકાર ભૂલથી બની ગઈ છે અને લાંબો સમય નહીં ચાલે. ખડગેએ કહ્યું કે તેઓ કંઈ નવું નથી કહી રહ્યા, તેઓ માત્ર પીએમ મોદીના શબ્દોનું પુનરાવર્તન કરી રહ્યા છે. ખુદ પીએમ મોદીએ તેને ખીચી સરકાર ગણાવી છે. જો સ્પષ્ટ બહુમતી ન હોય તો સરકાર કોઈ નિર્ણય લેવાની સ્થિતિમાં હોતી નથી.
૨૦૨૨ની લોકસભા ચૂંટણીમાં કોઈપણ પક્ષને સ્પષ્ટ બહુમતી (૨૭૨ બેઠકો) મળી નથી અને NDA ગઠબંધને સરકાર બનાવી છે. ભારતીય જનતા પાર્ટીના નેતૃત્વવાળા એનડીએ ગઠબંધનમાં નીતિશ કુમારની જનતા દળ યુનાઈટેડ અને ચંદ્રબાબુ નાયડુની તેલુગુ દેશમ પાર્ટીનું સમર્થન મૂળ જ મહત્વપૂર્ણ છે. જો કે એનડીએ ગઠબંધનના નેતાઓએ સ્પષ્ટ કર્યું છે કે તેઓ પીએમ મોદીની સાથે મજબૂતીથી ઉભા છે અને આ સરકાર લોકોને આપેલા તમામ વચનો પૂરા કરશે. દેશને વિકસિત ભારતની દિશામાં આગળ

લઈ જશે. એનડીએ ગઠબંધનમાં ભાજપ ૨૪૦ બેઠકો સાથે સૌથી મોટી પાર્ટી છે. TDP ૧૬ બેઠકો સાથે બીજા નંબરની સૌથી મોટી પાર્ટી છે. જેડીયુના ૧૩ અને ચિરાગ પાસવાનની એલજેપી (રામ વિલાસ) પાસે પાંચ સાંસદો છે. NDA પાસે શિવસેના (એકનાથ શિંદે જૂથ) અને અન્ય પ્રાદેશિક પક્ષોના સમર્થન સાથે કુલ ૨૯૩ સાંસદો છે. એકદેરે, TDP અને JDU ડિંગમેકરની ભૂમિકામાં છે અને જો આ બંને પક્ષો પોતાનું સમર્થન પાછું ખેંચે તો NDA સરકાર પડી શકે છે. જો કે, બંને પક્ષોના વરિષ્ઠ નેતાઓને પીએમ મોદીમાં પૂરો વિશ્વાસ છે અને બંને નેતાઓએ સ્પષ્ટ કર્યું છે કે તેઓ વર્તમાન સરકાર અને એનડીએ ગઠબંધનની સાથે મક્કમતાથી ઊભા છે. કોંગ્રેસની આગેવાની હેઠળ વિપક્ષી પાર્ટીઓએ લોકસભા ચૂંટણી માટે ઈન્ડી ગઠબંધનની રચના કરી હતી. ઈન્ડી ગઠબંધન પાસે કુલ ૨૩૧ બેઠકો છે. કોંગ્રેસ સૌથી મોટી પાર્ટી છે. આ સિવાય સમાજવાદી પાર્ટી અને તૂણમૂલ કોંગ્રેસ પણ આ ગઠબંધનનો હિસ્સો છે. આરજેડી અને ડીએમકે જેવી પાર્ટીઓ પણ કોંગ્રેસ સાથે છે. બીજી ઘણી નાની પાર્ટીઓ પણ કોંગ્રેસ સાથે છે.

IIM સ્નાતક મહિલાએ યુએસ ફર્મમાં ૨૦૦ કરોડ રૂપિયાના પગારની નોકરી છોડી દીધી, હવે ૨૮૪૦ કરોડ રૂપિયાની સંપત્તિ ધરાવે છે

(એજન્સી) તા. ૧૫
ભારતીય મૂળના ઘણાં લોકોએ અનેક વૈશ્વિક કંપનીઓનું સફળતાપૂર્વક નેતૃત્વ કર્યું છે. ઘણાં વર્ષો સુધી તેમનું નેતૃત્વ કર્યું પછી, તેઓ તેમના જીવનના બીજા તબક્કામાં આગળ વધ્યા. આવા જ એક વ્યક્તિ પેસિકોના ભૂતપૂર્વ સીઈઓ ઈન્દ્રા નૂથી છે. તેમણે ૨૦૦૬થી ૨૦૧૮ સુધી ૧૨ વર્ષ સુધી કંપનીનું નેતૃત્વ કર્યું. ૬૮ વર્ષની વયનાને લગભગ ૩.૧ કરોડ યુએસ ડોલર (૨૦૧૭માં લગભગ ૨૦૦ કરોડ રૂપિયા) મળ્યા હતા. કંપનીના સુકાન પર આ તેમનું છેલ્લું વર્ષ હતું. તેમણે પોતાના જીવનમાં કંઈક અલગ કરવા નોકરીમાંથી રાજીનામું આપ્યું. ફોર્બ્સના જણાવ્યા અનુસાર, ૨૮ મે, ૨૦૨૪ સુધીમાં તેમની કુલ સંપત્તિ ૨૮૪૦ કરોડ રૂપિયા (૩૪ કરોડ યુ.એસ. ડોલર) છે. ભારતીય મૂળની મહિલા ૨૦૨૪માં અમેરિકાની ૧૦૦ સૌથી ધનિક સ્વ-નિર્મિત મહિલાઓની યાદીમાં સ્થાન ધરાવે છે. પેસિકો છોડ્યા પછી નૂથી ૨૦૧૮માં એમેઝોનના બોર્ડ અને ૨૦૨૨માં ડોઈશ બેંકના વૈશ્વિક સલાહકાર બોર્ડમાં જોડાઈ. તેઓ ભારતમાં ઉછર્યા અને દેશમાં જલોન્સન એન્ડ જોહ્નસન અને મેટ્ટર બીડ્સિલ સાથે તેમની કારકિર્દીની શરૂઆત કરી. તેમણે મદ્રાસ ક્રિશ્ચિયન કોલેજમાંથી બી.એસ કર્યું. તેઓ IIM કોલકત્તાના ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થી

પણ છે. તેઓ ૧૯૭૮માં યુએસ ગયા અને ૨૦૦૬માં કોર્પોરેટ અમેરિકાની કેટલીક મહિલા સીઈઓમાંથી એક બનતા પહેલા યેલ યુનિવર્સિટીમાંથી પબ્લિક એન્ડ પ્રાઈવેટ મેનેજમેન્ટમાં માસ્ટર કર્યું. ૨૦૦૭માં ભારત સરકારે તેમને દેશના ત્રીજા સર્વોચ્ચ નાગરિક સન્માન પદ ભૂષણથી નવાજ્યા. તેઓ યુ.એસ.માં રહે છે જ્યાં તેમણે ૧૯૯૨માં તેમનું ગ્રીનવિચ, કનેક્ટિકટ ધર ખરીદ્યું હતું. નૂથીના લગ્ન રાજ સાથે થયા છે અને તેમને બે પુત્રીઓ છે. નૂથીએ માય લાઈફ ઈન કુલ નામનું પુસ્તક પણ લખ્યું છે.

IIT ખડગપુરના વિદ્યાર્થી કે જાન અહમદની હત્યા કરાઈ હતી; બીજા ફોરેન્સિક રિપોર્ટમાં ખુલાસો થયો કે ગરદન પર બંદૂકની ગોળી અને છરીના ઘાના નિશાન મળી આવ્યા

IIT ખડગપુરનો વિદ્યાર્થી કે જાન અહમદ ૧૪ ઓક્ટોબર, ૨૦૨૨ના રોજ તેની હોસ્ટેલમાં મૃત હાલતમાં મળી આવ્યો હતો. જો કે પ્રારંભિક અહેવાલો સૂચવે છે કે તેઓએ આત્મહત્યા કરી હતી પણ તેના પરિવારે ધડયંત્રનો આરોપ લગાવ્યો હતો

તા. ૧૫
જો. ગુપ્તા દ્વારા હાથ ધરવામાં આવેલા શબપરીક્ષણમાં અન્ય નિષ્પત્તિ વગિતો પણ બહાર આવી હતી. પ્રથમ, અહેમદની ખોપડીનું જમણું ટેમ્પોરલ હાડકું તૂટી ગયું હતું, જે શરૂઆતમાં જ્યારે તેનું શરીર મળ્યું ત્યારે લીધેલા ફોટોગ્રાફ્સ સાથે મેળ ખાતું હતું. બીજું, રિપોર્ટમાં ઝેરની અસરને નિશ્ચિતપણે નકારી કાઢવામાં આવી હતી, જે થિયરી અગાઉ રજૂ કરવામાં આવી હતી.

(એજન્સી) તા. ૧૫
IIT ખડગપુરના વિદ્યાર્થી કે જાન અહમદ હોસ્ટેલના રૂમમાં મૃત હાલતમાં મળી આવ્યાના લગભગ બે વર્ષ બાદ હવે એવું બહાર આવ્યું છે કે તેની હત્યા કરવામાં આવી હતી. કોલકાતા હાઈકોર્ટના આદેશ પર શરીરનું બીજું શબ પરીક્ષણ કરનાર ફોરેન્સિક નિષ્ણાતના અહેવાલ મુજબ, તેની ગરદન પર બંદૂકની ગોળીનો ઘા અને છરાના ઘા મળી આવ્યા છે. બીજા ઓટોપ્સી રિપોર્ટ સાથે નિષ્ણાતનું વિશ્લેષણ આ વર્ષે મહિનામાં કોર્ટમાં રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું. હાઈકોર્ટે આવતા અહવાલિયે ફરી સુનાવણી માટે કેસ હાથ ધર્યે ત્યારે નિષ્ણાત પોતાનો અંતિમ અહેવાલ દાખલ કરે તેવી અપેક્ષા છે.

તા. ૧૫
જો. ગુપ્તા દ્વારા તૈયાર કરાયેલા રિપોર્ટ અનુસાર, કે જાનની ગરદન ઉપર ડાબી બાજુએ બંદૂકની ગોળી અને જમણી બાજુએ છરાના ઘાના નિશાન જોવા મળ્યા હતા.

જો કે, આ ઈજાઓ પોલીસ દ્વારા પ્રારંભિક તપાસ દરમિયાન દસ્તાવેજીકૃત કરવામાં આવી ન હતી અને ઓક્ટોબર ૨૦૨૨માં મિદનાપુર મેડિકલ કોલેજમાં હાથ ધરવામાં આવેલા પ્રથમ શબપરીક્ષણ દરમિયાન તેનું ફિલ્મીકન કરવામાં આવ્યું ન હતું. કે જાનની માતા રેહાનાએ તેના મૃત્યુની તપાસ માટે સ્પેશિયલ ઈન્વેસ્ટિગેશન ટીમ (SIT)ની રચના કરવા માટે હાઈકોર્ટમાં અરજી કર્યા પછી, કોર્ટે મે ૨૦૨૩માં તેના મૃતદેહને બહાર કાઢવા અને બીજું પોસ્ટમોર્ટમ કરવાનો આદેશ આપ્યો હતો. કોર્ટે કહ્યું હતું કે આ મૃત્યુ પાછળનું સંચ બહાર લાવવું જરૂરી છે.

સંસ્થાના ડિરેક્ટરને ઠપકો સામ્યો હતો. ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૩માં પોલીસે રેગિંગનો કેસ નોંધ્યો હતો જેમાં વિદ્યાર્થીઓ અને સ્ટાફ સહિત છ લોકોએ આત્મસમર્પણ કર્યું હતું અને આખરે જામીન પર મુક્ત થયા હતા.

મૃત્યુની તપાસ કરી રહેલી SITના વડા ADG કે જયરામને જણાવ્યું કે: અમે હાઈકોર્ટમાં તપાસના અમારા તારણો રજૂ કર્યા છે. તમે જોઈ શકો છો. અમને હત્યા અંગે કોઈ કડી મળી નથી. ૨૩ વર્ષીય કે જાન, જે આસામના તિનસુકિયાનો વતની હતો, તે મિકેનિકલ એન્જિનિયરિંગના ત્રીજા વર્ષનો વિદ્યાર્થી હતો. તે ૧૪ ઓક્ટોબર, ૨૦૨૨ના રોજ લાલા લજપત રાય હોસ્ટેલમાં એક રૂમમાં મૃત હાલતમાં મળી આવ્યો હતો. જો કે પ્રારંભિક અહેવાલો સૂચવે છે કે તેણે આત્મહત્યા કરી હતી પણ તેના પરિવારે આરોપ મૂક્યો હતો અને કહ્યું હતું કે કેમ્પસમાં તેનું રેગિંગ કરવામાં આવ્યું હતું. ફોરેન્સિક એક્સપર્ટના રિપોર્ટમાં એમ પણ કહેવામાં આવ્યું છે કે કે જાનના નાખના કટીંગ અને વાળના ભાગ પર અને તેની કરોડરજૂ, મેન્ટિબલ અને તેની પીઠના સ્નાયુઓ પર માનવ લોહી જોવા મળ્યું હતું.

વધુમાં, એક ફોરેન્સિક રિપોર્ટ માત્ર એટલા માટે શક્ય બન્યો હતો કારણ કે માર્ચ ૨૦૨૩માં હાઈકોર્ટે નિર્દેશ આપ્યો હતો કે કે જાનના મૃતદેહને સંપૂર્ણ પુનઃ તપાસ માટે બહાર કાઢવામાં આવે. ફોરેન્સિક રિપોર્ટમાં તેની હત્યા કરવામાં આવી હોવાની પુષ્ટિ થતાં, તપાસકર્તાઓને હવે એક નવા પડકારનો સામનો કરવો પડે છે. તેની હત્યા કોણે કરી છે તે શોધવાનો એક પડકાર છે. કે જાનના પરિવાર અને વકીલના જણાવ્યા અનુસાર પોલીસ તપાસમાં અત્યાર સુધી કોઈ પુરાવાનો અભાવ જોવા મળ્યો છે. પોલીસને મૃતદેહ શોધવામાં ગણ દિવસ લાગ્યા હતા, જે કેમ્પસમાં સડી ગયેલી હાલતમાં મળી આવ્યો હતો અને પોલીસે હજુ સુધી કોઈ શંકાસ્પદની ઓળખ કરી નથી. તપાસ કર્યા વિના, પોલીસે તેને આત્મહત્યાના કેસમાં ફેરવવાનો પ્રયાસ કર્યો, અને અદાલતે પોલીસને આવું ન કરવાનો આદેશ આપ્યો હોવા છતાં, આજ સુધી તપાસ પ્રથમ પોસ્ટમોર્ટમના આધારે કરવામાં આવી રહી છે.

IIT-ખડગપુરના વિદ્યાર્થીની હત્યા : 'ઈન્સ્ટિટ્યૂટ અને પોલીસ આટલો બધો ઢાંકપિછોડો કેવી રીતે કરી શકે ?' : કે જાનની માતાનો પ્રશ્ન

૧૪ ઓક્ટોબર, ૨૦૨૨ના રોજ કેમ્પસમાં હોસ્ટેલના રૂમમાંથી આ વિદ્યાર્થીની આંશિક રીતે સડી ગયેલી લાશ મળી આવી હતી. ૨૩ વર્ષીય કે જાન અહમદ, જે આસામનો વિદ્યાર્થી હતો, તે લાલા લજપત રાય હોસ્ટેલના એક રૂમમાં મૃત હાલતમાં મળી આવ્યો હતો

તા. ૧૫
કે હવે મને એવું પણ નથી લાગતું કે આ કોઈ વિદ્યાર્થીનું કામ હોઈ શકે. તેને રેગિંગ દરમિયાન માર મારવામાં આવ્યો હોત, કદાચ તેના અંગે તૂટી ગયા હતા. પરંતુ બંદૂકની ગોળીનો ઘા અને છરા મારવો કંઈક અલગ જ વાત લાગે છે. IIT વહીવટીતંત્ર અને પોલીસ આટલું બધું કેવી રીતે ઢાંકી શકે છે અને તેને આત્મહત્યા તરીકે કેવી રીતે જાહેર કરી શકે ?

(એજન્સી) તા. ૧૫
એક એવી માતા જેને ૨૩ વર્ષીય કે જાન IIT-ખડગપુર કેમ્પસમાં મૃત હાલતમાં મળી આવ્યો હોવાનો ફોન આવ્યાના લગભગ બે વર્ષ પછી પણ, રેહાના અહમદનું જીવન હજુ પણ તેના એકમાત્ર પુત્રને ન્યાય મેળવવાના પ્રયાસની આસપાસ છે. ૧૪ ઓક્ટોબર, ૨૦૨૨ના રોજ કે જાનનો આંશિક રીતે સડી ગયેલો મૃતદેહ IIT ખડગપુર કેમ્પસમાં હોસ્ટેલના રૂમમાંથી મળી આવ્યો હતો જે તેને ફાળવવામાં આવ્યો ન હતો અને પ્રારંભિક અહેવાલો સૂચવે છે કે તેણે આત્મહત્યા કરી હતી. પરંતુ રેહાના અને તેના પરિવારે શરૂઆતથી જ આરોપ મૂક્યો હતો, અને કહ્યું હતું કે તે કેમ્પસમાં રેગિંગનો ભોગ બન્યો હતો અને તેઓએ IIT સત્તાવાળાઓ દ્વારા પોલીસ તપાસ અને આ બાબતના સંચાલન પ્રત્યે અસંતોષ વ્યક્ત કર્યો હતો. હવે નવા ફોરેન્સિક રિપોર્ટમાં તેની ગરદન પર બંદૂકની ગોળી અને છરાના ઘાના ચિહ્નો દર્શાવવામાં આવ્યા છે, રેહાના કહે છે કે તેણીના પુત્ર સાથે શું કરવામાં આવ્યું હતું તે વિશે તે વિચારી શકતી નથી. તેણીએ કહ્યું કે, હું ક્યારેય વિચારી પણ શકતી નથી કે મારા છોકરા પર આવો અત્યાચાર જુદાજુદામાં આવ્યો હતો... મને એ પણ ખબર નથી કે હું આ કેવી રીતે જીવી રહી છું... હું માત્ર એટલું જાણું છું

કેમ્પસમાં સડી ગયેલી હાલતમાં મળી આવ્યો હતો અને પોલીસે હજુ સુધી કોઈ શંકાસ્પદની ઓળખ કરી નથી. તપાસ કર્યા વિના, પોલીસે તેને આત્મહત્યાના કેસમાં ફેરવવાનો પ્રયાસ કર્યો, અને અદાલતે પોલીસને આવું ન કરવાનો આદેશ આપ્યો હોવા છતાં, આજ સુધી તપાસ પ્રથમ પોસ્ટમોર્ટમના આધારે કરવામાં આવી રહી છે.

એક સમયે સફાઈ કામદાર, એકલ માતા રહી ચૂકેલી મહિલાએ SDM બનવા માટે સિવિલ સર્વિસની પરીક્ષા પાસ કરી; હાલ લાંચ લેતાં પકડાતાં ધરપકડ કરવામાં આવી

(એજન્સી) તા. ૧૫
એક સમયે સફાઈ કામદાર તરીકે કામ કરતી વખતે રાજસ્થાન એડમિનિસ્ટ્રેટિવ સર્વિસ (RAS) પરીક્ષા પાસ કરવા બદલ ઉજવણી કરેલ આશા કંડારા હવે એક મોટા વિવાદમાં ફસાયેલી છે. રાજસ્થાન એન્ટી ક્રાકાન બ્યુરો (ACB)એ તાજેતરમાં તેને લાંચ લેતા રંગે હાથે પકડી હતી. ACBના પ્રવક્તાના જણાવ્યા અનુસાર, કંડારાને જેતરન નજીક ૧.૭૫ લાખ રૂપિયાની લાંચ લેતા પકડવામાં આવી હતી. તે હાલમાં અરિષ્ટેજ નગર નિગમ જયપુરમાં SDM તરીકે નેતા છે. કંડારા સફાઈ કામદાર તરીકેની નિમણૂકના બદલામાં લાંચ લેતી હોવાની સુચનાને પગલે ધરપકડ કરવામાં આવી હતી. ACBના સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું કે, મંગળવારની રાત્રે કંડારા જયપુરથી પાલી ગઈ હતી, જ્યારે તેના પુત્ર એ પેંસા જેતરન સુધી પહોંચ્યા હતા. કંડારા સાથે યોગેન્દ્ર ચૌધરી નામનો દલાલ પણ હાજર હતો. બંને જેતરનની હોટલ શીતલમાં રોકાયા હતા. માહિતીના આધારે ACB ઈન્સ્પેક્ટર કંચન ભાટીએ કંડારાને ૧.૭૫ લાખ રૂપિયાની રોકડ સાથે હોટલમાંથી પકડી પાડી હતી. આ કામ માટે લાંચની કુલ રકમ ૩.૫ લાખ રૂપિયા નક્કી કરવામાં આવી હતી. આશા, જે ૪૦ વર્ષની હતી અને બે બાળકોની એકલ માતા જોધપુર મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન સાથે સ્વચ્છતા કાર્યકર તરીકે કામ કરતી હતી જ્યારે તેણે ૨૦૧૮ માં RAS પરીક્ષા આપી હતી અને કોવિડ-૧૯

રોગચાળાને કારણે ૨૦૨૧માં પરિણામ જાહેર કરવામાં આવ્યા હતા. આશા અને તેના બે બાળકોને તેના પતિએ ૧૧ વર્ષ પહેલા છોડી દીધા હતા. તે પછી જ તેણે તેના પરિવારને ટકાવી રાખવા માટે જોધપુર મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનમાં સ્વચ્છતા કાર્યકરની નોકરી લીધી. તેણે આશા ચુમાવી ન હતી અને તેના માતા-પિતાની મદદ અને સમર્થનથી તેણે પોતાનો અભ્યાસ ચાલુ રાખવાનું નક્કી કર્યું અને સ્નાતક પૂર્ણ કર્યું. તેના સ્નાતક થયા પછી તેણે ૨૦૧૮માં રાજસ્થાન વહીવટી સેવાઓ માટે પરીક્ષા આપી હતી. આશાના પિતા રાજેન્દ્ર કંડારાએ તેમની વંચિત પૃષ્ઠભૂમિ હોવા છતાં પોતાનો અભ્યાસ ચાલુ રાખ્યો અને ફૂડ કોર્પોરેશન ઓફ ઈન્ડિયામાં એક્ઝિક્યુટિવ તરીકે નિવૃત્ત થયા.

વાલીઓને પણ વિદ્યાર્થીઓના હિત માટે આંદોલનમાં જોડાવું પડ્યું વડોદરાના વિદ્યાર્થીઓને ન્યાય નહીં મળે તો અમે ભાજપ સરકારનો પણ વિરોધ કરીશું : વિદ્યાર્થીઓ

કાળજાળ ગરમીમાં વાલીઓ-વિદ્યાર્થીઓ શેકાયા પણ રજૂઆત સાંભળવા કોઈ ફરક્યું જ નહીં (સંવાદદાતા દ્વારા)

વડોદરા, તા. ૧૫ મહારાજા સયાજીરાવ ગાયકવાડ યુનિવર્સિટીની કોમર્સ ફેકલ્ટીના પ્રથમ વર્ષમાં અભ્યાસક્રમ માટે જાહેર કરાયેલા પ્રોવિઝનલ મેરીટ લીસ્ટમાં જનરલ કેટેગરીમાં ૭૫% થી નીચેના ગુણધરાવતા વિદ્યાર્થીઓને પ્રવેશ મળ્યો નથી તેની સામે EWS સહિતના અન્ય કેટેગરીમાં ૭૫% થી ૪૦% ધરાવતા વિદ્યાર્થીઓને ખૂબ જ સરળતાથી પ્રવેશ મળી ગયો છે. જેને કારણે ગતરોજથી NSUI, AGSU ગ્રુપ અને YES ગ્રુપ સહિતના વિદ્યાર્થી સંગઠનો દ્વારા આંદોલન શરૂ કરવામાં આવ્યું છે. ગતરોજ વિદ્યાર્થી સંગઠનના આગેવાનો અને વાલીઓએ કોમર્સ ફેકલ્ટીના ડીન કેતન ઉપાધ્યાયનો ઘેરાવો કર્યો હતો. જેમાં અમર વાહેલા તેમજ નિખિલ સોલંકી સહિત કુલ ચાર વિદ્યાર્થીનેતાઓની પોલીસે અટકાવ કરી હતી. જેમને કોર્ટમાં હાજર કર્યા બાદ જામીન મંજૂર કર્યા હતા. ત્યારે આજે આંદોલનના બીજા દિવસે પણ NSUI, AGSU અને YES ગ્રુપ સહિતના વિદ્યાર્થી સંગઠનના આગેવાનો, વિદ્યાર્થીઓ અને વાલીઓએ પણ યુનિવર્સિટીની હેડ ઓફિસ ખાતે વિરોધ પ્રદર્શન કર્યું હતું. પોસ્ટરો બેનરો સાથે દેખાવ કર્યા હતા અને ઉગ્ર સૂચનાઓ કર્યા હતા. જોકે સમગ્ર મામલે યુનિવર્સિટીના એક પણ સત્તાધીશ તમની રજૂઆત સાંભળવા માટે બહાર ફરકયા પણ ન હતા અને પોલીસને આગળ ધરી હતી. ત્યારે વિદ્યાર્થીઓને વાલીઓએ સત્તાધીશો સામે તીખા શબ્દોના પ્રહારો કર્યા હતા. વિદ્યાર્થી આગેવાનોએ આક્ષેપ કર્યો હતો કે, યુનિવર્સિટીના વીસીના ભાઈ પીએમએ ઓફિસમાં ફરજ બજાવતા હોવાથી તેમની સત્તાનો દુર ઉપયોગ કરવામાં આવી રહ્યો છે. વિદ્યાર્થી અગ્રણી સુજાન લાએને જણાવ્યું હતું કે, વડોદરાની એમ.એસ. યુનિવર્સિટીમાં મોટી સંખ્યામાં વાલીઓ અને તેમના વિદ્યાર્થીઓ અહીં આંદોલન કરવા માટે આવી રહ્યા છે. આજે ઉત્તિહાસમાં પહેલી વખત એવું બન્યું હશે કે, ૭૫% વાળા વિદ્યાર્થીઓને પણ એડમિશન નથી મળતું, પણ આ લોકો ખાનગી

યુનિવર્સિટીને ફાયદો કરાવવા માટે આ ધંધા કરી રહ્યા છે. આટલા તાપમાં વિદ્યાર્થીઓને વાલીઓ આવ્યા છે. યાદ રાખજો આંદોલન રોકાવાનું નથી. આવનારા દિવસોમાં એમ.એલ.એ સાંસદોને પણ અમે બોલાવીશું અને વાત એવી જાણવા મળી છે કે વીસીના કોઈ સંબંધી પીએમએ ઓફિસમાં છે. એટલે ત્યાંથી આ બંધુ થઈ રહ્યું છે એ લાગી રહ્યું છે અને વડોદરાના વિદ્યાર્થીઓને ન્યાય નહીં મળે તો અમે આ ભાજપ સરકારનો પણ વિરોધ કરીશું. કારણકે અંદર જે વીસી બેઠા છે, એ ભાજપ સરકારનો છે. અને ડીન બેઠો છે એ પણ ભાજપ સરકારનો છે. જો આ મામલે ભાજપ સરકાર યોગ્ય પગલાં નહીં લે તો વડોદરામાં ભાજપનો પણ વિરોધ કરીશું અને અયોધ્યા વાળી અહીંયા થશે. પોલીસનું વલણ પણ ખરાબ છે, તાળા મારી દીધા છે ગેટ પર અમને અંદર પણ જવા નથી દેતા,

ઈદ-ઉલ-અઝહાની નમાઝનો સમય

કેશરપુરા	૬:૪૫
ઈલોલ સુન્નત જમાત કબ્રસ્તાન ઈદગાહ	૬:૪૫
કેશરપુરા મક્કા જુમ્મા મસ્જિદ	૬:૪૫
કેશરપુરા મદીના જુમ્મા મસ્જિદ	૬:૪૫
કેશરપુરા અશરફી રજા જુમ્મા મસ્જિદ	૭:૧૫
માનગઢ જુમ્મા મસ્જિદ	૬:૪૫
ઈલોલ શીઆ જમાત ઈદગાહ	૭:૦૦
હરીપુરા ઈદગાહ	૭:૧૫
જેઠીપુરા ઈદગાહ	૭:૦૦
સુરપુર ઈદગાહ	૭:૩૦
પીપાદર ઈદગાહ	૭:૧૫
કાટવાડ ઈદગાહ	૭:૧૫
ગણેશપુરા ઈદગાહ	૭:૧૫
બારોડિયા ઈદગાહ	૭:૦૦
બાદરપુર ઈદગાહ	૭:૧૫
કેશીયા ઈદગાહ	૭:૩૦
સદીકપુર ઈદગાહ	૭:૪૫
કેશરપુરા (ખે) ઈદગાહ	૭:૦૦
સિદ્ધપુર ઈદગાહ	૭:૧૫
કાકોશી ઈદગાહ	૭:૩૦
સેવાલી ઈદગાહ	૭:૩૦
હેદરપુરા ઈદગાહ	૭:૧૫
વેળાવાપુરા ઈદગાહ	૭:૦૦
વડુ ઈદગાહ	૭:૪૫
અબલુવા ઈદગાહ	૭:૦૦
શેરપુરા ઈદગાહ	૭:૧૫
મેતા ઈદગાહ	૭:૦૦
બાદરગઢ ઈદગાહ	૭:૧૫
ચંપતર ઈદગાહ	૭:૩૦
કરનાલાપુરા ઈદગાહ	૭:૪૫
વાસણ ઈદગાહ	૭:૪૫

જૂનાગઢ

ઈદગાહ	૮:૦૦
વાલી એ સોરઠ	૮:૪૫
મસ્જિદ રજા	૭:૩૦
સાબરી મસ્જિદ	૭:૪૫
લીમવાલે સરકાર લેન મસ્જિદ	૭:૧૫
મસ્જિદ ઈબ્રાહીમ	૬:૪૫
મસ્જિદ અલ ગફકાર (કેશીયા)	૮:૦૦
બોચવાડા	૬:૪૫
બુકર ફળીયા મસ્જિદ	૭:૩૦
બદામવાલી મસ્જિદ	૬:૪૫
મેમણવાડા મસ્જિદ	૭:૩૦
મસ્જિદે સતાર (બોચવાડા)	૬:૪૫
ખજુર વાલી મસ્જિદ	૭:૦૦
મીરજા મસ્જિદ	૭:૩૦
નુરી મસ્જિદ	૭:૩૦
સુન્ની બોરવાડ મસ્જિદ	૭:૦૦
મતવાવાડ મસ્જિદ	૭:૩૦
લંધાવાડા મસ્જિદ	૭:૩૦
નાથીબુ સાહેબા મસ્જિદ	૭:૦૦
રશખાન મસ્જિદ	૭:૩૦
નાયકવાડા મસ્જિદ	૭:૩૦
નાયકવાડા મસ્જિદ	૭:૧૫
એક મીનારા મસ્જિદ	૭:૩૦
હુરે ઈલાલી મસ્જિદ	૭:૧૫
વડુ મસ્જિદ	૭:૪૫
કાઝી મસ્જિદ	૭:૦૦
હેડાણ ફળીયા મસ્જિદ	૭:૩૦
પીસોરીવાડા મસ્જિદ	૭:૩૦
મસ્જિદે કીમી	૭:૩૦
જગલીશાહ મસ્જિદ (જમાલવાડી)	૬:૪૫
સેયદ આલમશાહ મસ્જિદ (કસ્તમ)	૭:૧૫
ગરીબ નવાડ મસ્જિદ (ખાજા નગર)	૮:૦૦
મદીના મસ્જિદ (સાબરીન સોસાયટી)	૭:૩૦
તેમબાહ મસ્જિદ (હર્ષદ નગર)	૭:૩૦
ફાઝુલી મસ્જિદ (મજેવડી દરવાજા)	૭:૩૦
માસુમશાહ પરા મસ્જિદ (બારત મીલ)	૭:૩૦
પીરની શા મસ્જિદ (સકકબાગ)	૭:૪૫
દાતાર મસ્જિદ	૭:૦૦
ગોરીપીર મસ્જિદ	૬:૪૫
હાજીયાણી જુબેદા મસ્જિદ (બારાવાડ)	૭:૦૦
મસ્જિદે ફાતેમા (અજમેર પાર્ક)	૭:૪૫
મસ્જિદે બદ (દોલતપુરા)	૭:૩૦
સરગવાડા જમા મસ્જિદ	૭:૦૦
સાબલપુર મસ્જિદ	૭:૩૦
રસુલ મસ્જિદ (રામનિવાસ)	૭:૩૦
વડાલ, જમા મસ્જિદ	૭:૩૦
મસ્જિદે જુલેમા (અજમેરી પાર્ક)	૭:૩૦
લાલ બક્ષ મસ્જિદ	૭:૩૦
દાલ મસ્જિદ	૭:૩૦
સુલેમાની મસ્જિદ	૭:૦૦
મુલવાવાડા મસ્જિદ	૭:૩૦
મસ્જિદે (ગોધાવાડાટી)	૭:૪૫
મસ્જિદે યુસુફ (અજમેરી પાર્ક)	૭:૪૫
જૂલાઈ વાડા મસ્જિદ	૭:૧૫
પીજાઈ નળીયા મસ્જિદ	૬:૪૫
દણાપીઠ મસ્જિદ	૬:૪૫

પાલેજ

મસ્જિદે હવ્વા	૬:૨૦
મસ્જિદ આયશા	૬:૪૫
સુલેમાની મસ્જિદ	૭:૦૦
મદીના મસ્જિદ	૭:૧૫
કૌશર મસ્જિદ	૭:૦૦
અલમદીના મસ્જિદ	૭:૩૦
અકશા મસ્જિદ	૭:૩૦
મક્કા મસ્જિદ	૭:૩૦
જુમ્મા મસ્જિદ	૭:૩૦
નુરે મોહમ્મદી મસ્જિદ	૭:૧૫
દક્તર અલી દરગાહ	૭:૧૫
મસ્જિદે ગૌપિયા	૭:૧૫

ભાવનગરમાં પૈસાની લેતી-દેતી મામલે યુવાન ઉપર હુમલો

ભાવનગર, તા. ૧૫ ભાવનગરના કુંભારવાડા, મોતીતળાવ, શેરી નં.૦૬માં રહેતા એમજીવી કામ કરતા રજાકભાઈ ઉસ્માનભાઈ જુબેદાને આફરૂદીન કુરેશી સાથે પૈસાની લેતી-દેતીનો વ્યવહાર હોય, ગઈકાલે રાત્રિના સમયે રજાકભાઈની દીકરી દુધ લેવા માટે જતી હતી તે દરમિયાન તેમના ઘર નજીક આફરૂદીન કુરેશી અને અમન જુબેદાએ તેને અટકાવી તારા બાપને મોકલ અમારે તેની પાસેથી રૂપિયા લેવાના છે, તેમ કહીને ગાળો આપી હતી. આ બનાવ અંગે રજાકભાઈ જુબેદા ફરકરૂદીનને ઠપકો આપવા માટે ગયા ત્યારે ફરકરૂદીન અને અમનને તેમને ગાળો આપી લાકડાના ધોકા વડે માર માર્યો હતો. દરમિયાન હનીફ અલીભાઈ જુબેદાએ આવીને તલવારનો ધા ઝીકી નાકના ભાગે ઈજા કરી હતી જ્યારે મહેબૂબ અલીભાઈ જુબેદાએ માર માર્યો હતો અને જામથી મારી નાખવાની ધમકી આપી હતી. આ બનાવમાં વચ્ચે પંચલા રજાકભાઈના માતા અને દીકરીને પણ ઈજા થઈ હતી. આ બનાવ અંગે રજાકભાઈ ઉસ્માનભાઈ જુબેદાએ ફરકરૂદીન કુરેશી, અમન અશરફભાઈ જુબેદા, હનીફ અલીભાઈ જુબેદા અને મહેબૂબ અલીભાઈ જુબેદા વિરૂદ્ધ ભોરતળાવ પોલીસ મથકમાં ફરિયાદ નોંધાવી છે.

સુરતના પર્વત ગામે આવેલ હોટલમાં આગ લાગતાં અફરાતફરી : ત્રણ જણાનું રેસ્ક્યુ કરાયું

પર્વત ગામ પાસે આવેલા મિડાસ સ્કવેર નામના કોમર્શિયલ શોપિંગ સેન્ટરમાં આગ લાગી હતી. લક્ષ્મી કુબેર કિંગ નામની ઓથો હોટલના એક રૂમમાં અચાનક આગ લાગ્યા બાદ આ આગ ગણતરીની મિનિટોમાં જ ચોથા માળ સુધી પ્રસરી ગઈ હતી. જોકે, આ ઘટનામાં આગમાં ફસાયેલા ત્રણ લોકોનું ફાયર વિભાગે રેસ્ક્યુ કર્યું હતું. આ અંગે ફાયર વિભાગ પાસેથી મળતી માહિતી પ્રમાણે ફાયર વિભાગને સવારે ૭ કલાકને ૨૮ મિનિટે આગનો કોલ મળ્યો હતો. યુષ્મા કોંગ્રસ સર્કલથી મેઈન રોડ પર જતા સુરતના પર્વત ગામ પાસે આવેલા મિડાસ સ્કવેરમાં આજે વહેલી સવારે આગની ઘટના ઘટી હતી. હોટલના એક રૂમમાં અચાનક આગ લાગ્યા બાદ આ આગ ગણતરીની મિનિટોમાં જ ચોથા માળ સુધી પ્રસરી ગઈ હતી. જોકે, આ ઘટનામાં આગમાં ફસાયેલા ત્રણ લોકોનું ફાયર વિભાગે રેસ્ક્યુ કર્યું હતું. આ અંગે ફાયર વિભાગ પાસેથી મળતી માહિતી પ્રમાણે ફાયર વિભાગને સવારે ૭ કલાકને ૨૮ મિનિટે આગનો કોલ મળ્યો હતો. યુષ્મા કોંગ્રસ સર્કલથી મેઈન રોડ પર જતા

તરસાલીમાં દસ દિવસથી ઊભરાતી ગટરોથી પ્રજા હેરાન પરેશાન

રોગચાળાથી સ્થાનિક રહીશો ભયના ઓધાર નીચે જીવી રહ્યા છે. જ્યારે બીજા બાજુ હેરાન પરેશાન કેટલાક સ્થાનિક રહીશો તરસાલીની સુએઝ પમ્પિંગ સ્ટેશનની કચેરીએ રજૂઆત કરવા પહોંચ્યા હતા. જ્યાં ફરજ પરના અધિકારીઓએ જણાવ્યું હતું કે તમારી સમસ્યાનો એકાદ બે દિવસમાં હલ થઈ જશે. પરંતુ ૧૦-૧૦ દિવસ વિતવા છતાં જાહેર ગટરના ગંદા પાણી ઉભરાવાની સમસ્યાનો કોઈ નિકાલ થયો નથી. લાઈનો ચોકઅપ થઈ જવાની આ સમસ્યા અંગે આજે સ્થાનિક રહીશો મોટી સંખ્યામાં એકત્રિત થઈને તરસાલી સુએઝ પમ્પિંગ કચેરીએ પહોંચી ગયા હતા. રજૂઆત કરવા જતા ઓફિસમાં કોઈ કર્મચારી કે અધિકારી હાજર જણાયા ન હતા પરંતુ ઓફિસના એસી ચાલુ હોવાનો દાવો રજૂઆત કરવા જનારાઓએ કર્યો હતો.

પાંચ દિગ્ગજ ખેલાડીઓ યુરોકપ બાદ ફૂટબોલને અલવિદા કહેશે

નવી દિલ્હી, તા. ૧૫ ફીફા વર્લ્ડકપ ૨૦૨૨ બાદ આખરે અંતિમ ફરી હવે પ્રશંસકો ઈન્ટરનેશનલ ફૂટબોલનો આનંદ ઉડાવશે. આજથી જર્મનીમાં યુરોકપમાં ફૂટબોલની ટીમો ભાગ લે છે. આજે આખરે તે પાંચ દિગ્ગજ ફૂટબોલરોની વાત કરીએ જે યુરોકપ ૨૦૨૪ બાદ સન્ન્યાસ લઈ શકે છે. મોડરને ૨૦૦૬ ફીફા વિશ્વકપમાં એક પ્રભાવશાળી ખેલાડીના રૂપમાં કોમોશિયા માટે આંતરરાષ્ટ્રીય કારકિર્દીની શરૂઆત કરી હતી. હવે ૩૮ વર્ષની ઉંમરમાં તે પોતાની શાનદાર કારકિર્દીના અંતિમ તબક્કામાં છે. આંતરરાષ્ટ્રીય શાનદાર શાનદાર કારકિર્દીના અંતિમ તબક્કામાં છે. આંતરરાષ્ટ્રીય શાનદાર શાનદાર કારકિર્દીના અંતિમ તબક્કામાં છે. આંતરરાષ્ટ્રીય શાનદાર શાનદાર કારકિર્દીના અંતિમ તબક્કામાં છે.

અફઘાનિસ્તાન ટી-૨૦ વિશ્વકપ જીતવાનું પ્રથમ દાવેદાર : મો.કેફ

નવી દિલ્હી, તા. ૧૫ પૂર્વ ક્રિકેટર મોહમ્મદ કેફનું માનવું છે કે હાલની 'પારિસ્થિતિમાં' અફઘાનિસ્તાનની ટીમ ટી-૨૦ વિશ્વકપ જીતવાની હકદાર બનતી જઈ રહી છે. રાશીદખાનના નેતૃત્વમાં અફઘાનિસ્તાનની ટીમ સુપર આઈમાં સ્થાન મેળવ્યું છે. અફઘાનિસ્તાન ટીમ તરફથી બેટિંગમાં રહમાનુલ્લાહ ગુરબાજ અને ઈબ્રાહીમ ઝાદરાન જ્યારે ફક્લહક ફાઝુકી અને નવીન-ઉલ-હકે બોલિંગમાં શાનદાર પ્રદર્શન કર્યું છે. ફાઝુકી તો ત્રણ મેચમાં જ ૧૨ વિકેટ ઝડપી ચૂક્યો છે. મો.કેફ એક શો દરમિયાન કહ્યું કે અફઘાનિસ્તાન સારા ફોર્મમાં છે. તેની બોલિંગ ફોર્મમાં છે. અફઘાનિસ્તાન આ પરિસ્થિતિમાં વર્લ્ડકપ જીતવાનું પ્રથમ દાવેદાર છે. તે પોતાની બધી મેચ વેસ્ટઈન્ડિઝમાં રમી રહ્યું છે. તેઓ અમેરિકા ગયા જ

ગિલે કપાન રોહિતને અનફોલો કર્યો શિસ્તભંગ બદલ શુભમન ગિલ ટીમ ઈન્ડિયામાંથી બહાર

નવી દિલ્હી, તા. ૧૫ ટીમ ઈન્ડિયા મેનેજમેન્ટે એકવાર ફરીથી શિસ્તભંગ કરનારા ખેલાડીઓ ઉપર ચાલુક ચલાવી છે. આ વખતે આ ચાલુક શુભમન ગિલ અને અવેશખાન પર ચલાવી છે. બન્ને ખેલાડી ક્રિકેટ વિશ્વકપ માટે ટીમ ઈન્ડિયા સાથે અમેરિકામાં છે. તેમને અમેરિકામાં લીગ મેચ સમાપ્ત થયા બાદ દેશ પરત ફરવા માટે કહી દેવાયું છે. પહેલા લાગ્યું હતું કે ન્યૂયોર્કમાં કોઈ ખેલાડીના ઈજાગ્રસ્ત ન થવાના કારણે આ નિર્ણય લેવાયો છે પણ

ખેલાડી અને પ્રશંસકો બાળકોની જેમ રડવા લાગ્યા દ.આફ્રિકાને હરાવી ઈતિહાસ રચવાનું નેપાળ ફક્ત એક રનથી ચૂકી ગયું !

ઈન્ડિયાની અંતિમ ઓવરમાં નેપાળને આઈ રનની જરૂર હતી. સ્ટ્રાઈક પર ગુલશન હતો. તેણે પાંચ બોલમાં એક નહીં ચૂકી રન દોડી ૬ રન બનાવી લીધા હતા. અંતિમ બોલે બે રનની જરૂર હતી પણ ગુલશન બીટ થઈ ગયા અને સાથે જ એક રન લેતી વખતે રનઆઉટ થઈ ગયો. તેની પાસે હીરો બનાવવાની સારી તક હતી. રન આઉટ થયા બાદ ગુલશન એટલો તૂટી ગયો હતો કે તે પિય પાસે જ બેસી ગયો હતો. ફક્ત એક રનથી મેચ ગુમાવ્યા બાદ નેપાળી પ્રશંસકો આંધોમાં આંસુ સ્પષ્ટ જોઈ શકાતા હતા. અંગે ઉલ્લેખનીય છે કે આજે જે

યુગાન્ડાને ૩૨ બોલમાં હરાવી ન્યૂઝીલેન્ડે પ્રથમ જીત મેળવી

ન્યૂયોર્ક, તા. ૧૫ ટીમ સાઉથીના નેતૃત્વમાં બોલરોના ઉત્કૃષ્ટ પ્રદર્શનથી ન્યૂઝીલેન્ડે યુગાન્ડાને ૮૮ બોલ બાકી રહેતા નવ વિકેટે હરાવી ટી-૨૦ વિશ્વકપમાં પોતાની પ્રથમ જીત મેળવી છે. ન્યૂઝીલેન્ડની ઘાતક બોલિંગના કારણે યુગાન્ડાની ટીમ ૧૮.૪

MATrimonial
SHIA MOMIN GUJARATI BOY, BE/MBA, 27, Job in MNC@Mumbai Seeking Alliance from Shia or (Sunni-Panjetani) Girl
8140 82124
CHANGE OF NAME
I have Changed my old Name from SHASTRI NAND YAGNESHWAI to New Name NAND YAGNESHWAI SHASTRI & I Will Be known as new Name which Please Note.
Address : Bangla No.18, Gokulpura Society, Near Civil Hospital, Baruch - 382001

ગુજરાતના ઇતિહાસમાં સૌથી મોટું જમીન કૌભાંડ બહાર આવશે : ચૈતર વસાવા રાજ્યના આદિવાસીઓની કરોડો-અબજોની જમીનો ટ્રાન્સફર કરવાનું કૌભાંડ : મુખ્યમંત્રીને રજૂઆત

શિડ્યુલ વિસ્તારોમાં આદિવાસી જમીન વેચી ના શકે અને અન્ય કોઈ ખરીદી ના શકે તેવી સ્પષ્ટ જોગવાઈ

(સંવાદદાતા દ્વારા) નર્મદા, તા. ૧૫ આમ આદમી પાર્ટીના ડેડીયાપાડાના ધારાસભ્ય ચૈતર વસાવાએ રાજ્યના મુખ્યમંત્રી ભુપેન્દ્રભાઈ પટેલ અને રાજ્યપાલ આચાર્ય દેવવ્રતને રાજ્યભરમાં આદિવાસીઓની જમીનો બીન આદિવાસીઓએ પચાવી પાડી હોવાના ગંભીર મુદ્દે પત્ર લખ્યો છે. ચૈતર વસાવાએ જણાવ્યું હતું કે, ગુજરાતમાં અંબાજી થી ઉમરગામ સુધીના વિસ્તારને બંધારણના શિડ્યુલ પાંચમાં સમાવેશ કરવામાં આવેલ છે. 73AAના મુબંબઈ ખાતે મહેસુલ અધિનિયમ ૧૯૭૯થી લઈને 73AA-૧૯૮૧ની જોગવાઈ મુજબ શિડ્યુલ એરિયામાં આદિવાસીઓની જમીન આદિવાસી પોતે વેચી ન

તપાસ કરવામાં આવે તો કલેક્ટર આયુષ ઓક, લાંગા જેવા અહીંના કલેક્ટરોના કૌભાંડ બહાર આવશે

શકે અને કોઈ બિન આદિવાસી ખરીદી ન શકે. આમ છતાં શિડ્યુલ વિસ્તારમાં બંધારણનું

ઉલ્લંઘન કરીને PESA એક્ટને ને વે મૂકીને દરેક જિલ્લાના કલેક્ટરોથી લઈને તલાટીઓ સુધીના અધિકારીઓએ બિન આદિવાસી લોકો સાથે મળીને 73AAની જમીનો ટ્રાન્સફર, NA અને ભાડા પેટે કરીને અભણ ભોળા અને ગરીબ આદિવાસીઓની જમીન પચાવી પાડીને ક્રોમશિયલ બાંધકામો કર્યા છે. જેની તપાસ કરાવવામાં આવે તો કલેક્ટર આયુષ ઓક, લાંગા જેવા આ વિસ્તારોના કલેક્ટરોના પણ જમીન કૌભાંડનો બહાર આવશે. હાલ દાહોદ જિલ્લામાં 73AA જમીન ટ્રાન્સફર કરવાના કૌભાંડ બહાર આવેલ છે. તેવી જ રીતે નર્મદા જિલ્લામાં કેવડિયા, ભડચ જિલ્લાના ઝઘડિયા, સુરત જિલ્લાના માંડવી, માંગરોળ,

રાષ્ટ્રે દાળ-ભાત-શાક અને રસ જમીને ઉપરના માળે ફલેટ પર સૂવા માટે આવ્યા બાદ સવારે મળ્યા મૃતદેહ સુરતમાં એક સાથે ચાર ફુટુંબીજનોા રહસ્યમય મોતથી ચક્રચાર : અટકળોનો દોર

પુત્ર સવારે નાસ્તો લઈ ફલેટનો દરવાજો ખોલતા મૃતદેહો નિહાળી હેબતાઈ ગયો !

(સંવાદદાતા દ્વારા) સુરત, તા. ૧૫ જહાંગીરપુરા વિસ્તારમાં આવેલા એપાર્ટમેન્ટના ફલેટમાં આજે સવારે પતિ - પત્ની સહિત એક જ પરિવારના ચાર સભ્યોનાં મૃતદેહ મળી આવતાં ભારે ચક્રચાર મચી જવા પામી છે. બીજી તરફ પોલીસનો કાફલો પણ ઘટના સ્થળે દોડી આવ્યો હતો. હાલના તબક્કે હુડ પોઈઝનિંગને પગલે મોત નિપજ્યું હોવાની આશંકા વ્યક્ત કરવામાં આવી રહી છે. મુતક મહિલાના ડિકરાએ બીજી યાત્રીથી દરવાજો ખોલ્યો તો તેની આંખો ફાટી રહી ગઈ હતી. કારણ કે માસાનો મૃતદેહ ગાદલા પર, બે મહિલાના સેટી પર અને એક મહિલાનો ઊંધા માથે મૃતદેહ જોવા મળ્યો હતો. જહાંગીરપુરાના રાજહંસ રેસીડેન્સીમાં ઈ વિંગમાં પાંચમા માળે હીરાભાઈ દાનભાઈ મેવાડા અને તેમના પતિ-પત્ની ગૌરીબેન મેવાડા રહેતા હતા. - હાલમાં જ ભાવનગર ખાતે રહેતા જશુબેન અને શાંતબેન પોતાની બહેન ગૌરીબેનના ઘરે મળવા માટે આવ્યા હતા. રાત્રિના સમયે એપાર્ટમેન્ટમાં જ નીચે રહેતાં તેમના પુત્ર મુકેશ વાદેલાઓ ઘરે ચારેય વ્યક્તિઓને ભોજન કરીને વાતચીત કર્યા બાદ સુવા માટે પોતાના ફલેટમાં આવ્યા હતા. મોડી રાત્રે સુઈ ગયા બાદ વહેલી સવારે

મૃતકોના નામ
જશુબેન કેશવભાઈ વાદેર (ઉ.વ. ૫૮), શાંતબેન વાદેર (ઉ.વ. ૫૫), ગૌરીબેન હીરાભાઈ વાદેર (ઉ.વ. ૫૫), હીરાભાઈ દાનભાઈ મેવાડા (ઉ.વ. ૫૬)

ઘટના સ્થળે એકઠું થઈ ગયું હતું. જહાંગીરપુરા પોલીસ સહિત અધિકારીઓ અને પોલીસ કાફલા દ્વારા સમગ્ર ઘટના અંગે તલસ્પર્શી તપાસ હાથ ધરવામાં આવી હતી. આ દરમિયાન પોલીસ દ્વારા એકએસએલની ટીમની પણ સહાય લેવામાં આવી હતી. પોલીસ દ્વારા

હાલમાં સામુદાયિક આપઘાત સહિત હુડ પોઈઝનિંગની પગલે મોત નિપજ્યું હોવાની આશંકાને પગલે તપાસ શરૂ કરવામાં આવી છે. જે કે, મોતનું કારણ જાણવા માટે પોલીસ દ્વારા ચારેય મૃતદેહોને સિવિલ હોસ્પિટલ ખાતે પીએમ માટે મોકલવામાં આવ્યા છે.

ગેસ ગીઝર ચાલુ હોવાના કારણે ગૂંગળામણથી મોતની આશંકા

પુત્રને ઘરે રસ - પુરીનું ભોજન આરોગ્ય બાદ ફલેટમાં સુવા માટે આવેલા પતિ-પત્ની સહિત બંને નિપજ્યું હોવાની આશંકાને પગલે તપાસ શરૂ કરવામાં આવી છે. જે કે, મોતનું કારણ જાણવા માટે પોલીસ દ્વારા ચારેય મૃતદેહોને સિવિલ હોસ્પિટલ ખાતે પીએમ માટે મોકલવામાં આવ્યા છે. પ્રાથમિક તપાસ દરમિયાન સામુદાયિક આપઘાતના કોઈ નક્કર પુરાવા કે સુસાઈડ નોટ જેવું ન મળતાં પોલીસ દ્વારા હાલના તબક્કે આ અંગેની શક્યતાઓ નકારી કાઢવામાં આવી છે. બીજી તરફ પરિવારને આર્થિક તંગી પણ ન હોવાનું જાણવા મળ્યું છે.

પોલીસે સામુદાયિક આપઘાતની શક્યતાઓ નકારી

પોલીસ દ્વારા હાથ ધરવામાં આવેલ પ્રાથમિક તપાસમાં ચારેય વ્યક્તિઓ દ્વારા સામુદાયિક આપઘાત કરવામાં આવ્યો હોવાની વાતનો છેલ્લે ઉઠાવવામાં આવ્યો છે. પ્રાથમિક તપાસ દરમિયાન સામુદાયિક આપઘાતના કોઈ નક્કર પુરાવા કે સુસાઈડ નોટ જેવું ન મળતાં પોલીસ દ્વારા હાલના તબક્કે આ અંગેની શક્યતાઓ નકારી કાઢવામાં આવી છે. બીજી તરફ પરિવારને આર્થિક તંગી પણ ન હોવાનું જાણવા મળ્યું છે.

વોમિટિંગને પગલે હુડ પોઈઝનિંગની આશંકા

આ ઘટનામાં હાલના સંજોગોમાં ચારેય વ્યક્તિઓમાં મોતના કારણો અંગેનું ચોક્કસ કારણ જાણવા મળ્યું નથી. પોલીસ દ્વારા પણ અલગ - અલગ દિશામાં તપાસ કેન્દ્રિત કરવામાં આવી છે. બીજી તરફ મુતક પેકી એક મહિલાએ વોમિટિંગ કરી હોવાને કારણે પોલીસ દ્વારા વોમિટિંગના સેમ્પલ લઈને તપાસ અર્થે મોકલવામાં આવ્યા છે. જેને પગલે પોલીસ દ્વારા હુડ પોઈઝનિંગને પગલે ચારેયનાં મોત નિપજ્યાં હોવાની આશંકા જણાઈ રહી છે.

માણાવદરના ભાજપના નવા ચૂંટાયેલ ધારાસભ્યએ લીધો ક્લાસ ! પાલિકાના ચીફ ઓફિસર પર સવાલોનો કર્યો મારો, પ્રિ-મોન્સૂન કામગીરી મુદ્દે આપી દીધું અલ્ટીમેટમ

ધારાસભ્ય લાડાણી જમીન પર બેસી ગયા અને ચીફ ઓફિસરને પણ બાજુમાં બેસાડી દીધા

(સંવાદદાતા દ્વારા) ગાંધીનગર, તા. ૧૫ જૂનાગઢની માણાવદર બેઠક પર કોંગ્રેસમાંથી રાજીનામું આપ્યા બાદ પેટાચૂંટણીમાં ભાજપની ટિકિટ પર ચૂંટણી લડી ધારાસભ્ય બનેલા અરવિંદ લાડાણીનો અધિકારીને ઉધડો લેતો વીડિયો સોશિયલ મીડિયામાં વાઈરલ થયો છે. માણાવદર નગરપાલિકા વિસ્તારમાં પ્રિ-મોન્સૂન કામગીરીને લઈ ફરિયાદો ઉઠતા લાડાણી માણાવદર મામલતદાર ઓફિસે પહોંચ્યા હતા. ધારાસભ્ય અહીં જમીન પર જ બેસી ગયા હતા અને ચીફ ઓફિસરને પણ પોતાની બાજુમાં જમીન પર બેસાડી સવાલોનો મારો ચલાવ્યો હતો. માણાવદર નગરપાલિકામાં ખસી અને ભંગાર વેચવામાં કૌભાંડ કરાવ્યું હોવાનો પણ આક્ષેપ કર્યો હતો. લાડાણીએ અલ્ટીમેટમ આપતા કહ્યું હતું કે, જો ૨૪ તારીખ સુધીમાં પ્રિ-મોન્સૂન કામગીરી પૂર્ણ નહીં થાય તો ૨૫ તારીખે જનતાને કાર્યે રાખી આંદોલન કરશે. પાલિકામાં 'નાયક' અંદાજમાં રજૂઆત માટે પહોંચેલા ધારાસભ્ય જનતાના પ્રશ્નોની રજૂઆત સમયે

ભાષાની મર્યાદા પણ ભૂલ્યા હતા. માણાવદરના ભાજપના ધારાસભ્ય અરવિંદ લાડાણીને માણાવદર નગરપાલિકા વિસ્તારમાં પ્રિ-મોન્સૂન કામગીરીને લઈ ફરિયાદો ઉઠતા મળતા અધિકારીઓને હાજર રાખી લોકદરબાર યોજાયો હતો. મામલતદાર કચેરીમાં યોજેલા લોકદરબાર સમયે ધારાસભ્ય મેદાનમાં જમીન પર જ બેસી ગયા હતા અને ચીફ ઓફિસરને પણ જમીન પર બેસાડી સવાલોનો મારો ચલાવ્યો હતો. પૂર્વ ચીફ ઓફિસર દ્વારા ભંગાર વેચાણમાં ભટ્ટાચાર્ય કરાવ્યો હોવાના આક્ષેપ પણ કર્યા

હાજર રહેવા જણાવ્યું હતું પણ તેઓ હાજર રહ્યા ન હતા. ચીફ ઓફિસરે હાજરી આપી હતી. કામગીરી મોડી થવા માટે અધિકારીઓ આચારસંહિતાની વાત કરી રહ્યા છે જે વાત મોટી છે. પાલિકાના ભંગારના વેચાણમાં ભટ્ટાચાર્ય થયો છે તેની તપાસ કરાવી જરૂરી પગલાં લેવાડાવી છે. ૨૪ તારીખ સુધીમાં પ્રિ-મોન્સૂન કામગીરી પૂર્ણ કરવા કહેવામાં આવ્યું છે. અન્યથા ૨૫ તારીખે જનતાને કાર્યે રાખી આંદોલન કરવામાં આવશે. ચીફ ઓફિસરે જણાવ્યું હતું કે, મામલતદાર ઓફિસરના પટાંગણમાં યોજાયેલ લોકદરબારમાં જાણ થતાં હુડ પુણ ત્યાં હાજર રહ્યો હતો. જે પ્રિ-મોન્સૂન કામગીરીની વાત છે તે પૂર્ણ કરી દેવાશે. પાલિકાએ સ્ટ્રીટ લાઈટના સાડા ચાર લાખ રૂપિયા અને પાણી પુરવઠા વિભાગને ૩ કરોડ રૂપિયાની ચૂકવણી કરવાની બાકી હોવાનો પણ સ્વીકાર કર્યો હતો. મામલતદાર સાથે વાત કરતા તેમણે જણાવ્યું હતું કે, ફરિયાદો રજૂઆત કરતા હોય છે. તમામ કામ સંકલનથી થાય છે. ધારાસભ્યના આક્ષેપ અંગે કહ્યું હતું કે, લોકશાહીમાં આક્ષેપો તો કરી શકે.

તાલાલા અને સાસણ ગીરમાં ૩.૫ની તીવ્રતાના ભૂકંપના આંચકાથી લોકોમાં ભારે ફફડાટ લોકો ઘરની બહાર દોડી ગયા : ભૂકંપનું કેન્દ્ર બિન્દુ તાલાલાથી ૧૩ કિ.મી. દૂર

સૌરાષ્ટ્ર અને કચ્છમાં છેલ્લા ઘણા સમયથી અવારનવાર ભૂકંપના આંચકા અનુભવાયા છે. જેને લઈને લોકોમાં ભયનો માહોલ જોવા મળી રહ્યો છે થોડા દિવસો અગાઉ જ ગીર-સોમનાથમાં એક દિવસમાં ભૂકંપના ત્રણ હળવા આંચકા અનુભવાયા હતા ત્યારે ફરી એકવાર તાલાલા અને સાસણગીરમાં ભૂકંપનો ઝટકો અનુભવાયો છે. ભરબપોરે ૨૨ વાગ્યાના સુમરે ૩.૫ની તીવ્રતાનો ભૂકંપનો આંચકો અનુભવાયો છે જેને લઈને લોકોમાં ફફડાટ જોવા મળ્યો હતો. ભૂકંપનું કેન્દ્ર બિન્દુ તાલાલાથી ૧૩ કિ.મી. દૂર નોંધાયું

ભૂકંપ આવતા જો નેમ ઘરમાં છો તો જમીન પર બેસી જાવ. મજબૂત ટેબલ કે કોઈ ફર્નિચરની નીચે શરણ લો. ટેબલ ન હોય તો હાથ વડે ચરસા અને માથાને ઢાંકી લો. ઘરના કોઈ ખુણામાં જતા રહો. કાચની બારીઓ, દરવાજા અને દીવાલથી દૂર રહો. પથારી પર છો તો સુઈ રહો ઓશિકા વડે માથું ઢાંકી લો. આસપાસ ભારે ફર્નિચર હોય તો તેનાથી દૂર રહો. લિક્ટોનો ઉપયોગ કરતા બચો... લિક્ટ હલીને દિવાલ સાથે અચડાઈ શકે છે. લાઈટ જવાથી પણ લિક્ટ રોકાય શકે છે. નબળી સીડીઓનો ઉપયોગ ન કરો... સામાન્ય રીતે બિલ્ડિંગમાં બનેલ સીડીઓ મજબૂત નથી હોતી. ઝટકો આવતા સુધી ઘરની અંદર જ રહો. એ રીતે સાવચેતી રાખી શકાય.

તીવ્રતાનો ભૂકંપનો આંચકો અનુભવાયો હતો, તાલાલાથી ૧૩ કિ.મી. દૂર ભૂકંપનું કેન્દ્ર બિન્દુ નોંધાયું હતું. આ સિવાય અગાઉ બપોરે ૧૨ વાગ્યે પણ ભૂકંપનો ઝટકો અનુભવાયો હતો. બંને ભૂકંપનું કેન્દ્ર બિન્દુ તાલાલાથી ૧૩ કિ.મી. દૂર નોંધે છે. લોકોમાં ભયનો માહોલ જોવા મળ્યો હતો. ભૂકંપને પગલે લોકો કારમાંથી બહાર દોડી ગયા હતા.

મિરાત અકીદત
હમારી વાલીદા હજીયાણી છોટુબેન કરામતહુસેન અન્સારીકા તા.19-6-23 ઈન્તેકાલ હુવા હે. મહુમ કો અલ્લાહસ્વાલા અપને પ્યારે નબી સલ્વલાહો હે અલ્લાહ વસલ્વમ કે સદકે મેં જન્નતલ ફિરોદોશમેં જગલ અતા કરમાવે. આમીન

હાજી શુલામસાબીર કરામતહુસેન અન્સારી
સરદાર સ્મૃતિ સોસાયટી, પુલપુરા સામે, અમદાવાદ
9898070780

ક્રિયારત
હમારે વાલીદે મોહતરમ જુનાબ સૈયદ નસીરુદીન કમરુદ્દીન (એડવોકેટ) કો ઈન્તકાલ તા. ૧૬-૬-૨૦૨૪ કે રોજ હુમા હય ઈન્ના લીલ્લાહ મહુમકી મદદકી ક્રિયારત તારીખ ૧૬-૦૬-૨૦૨૪ ડાહોજ ઈતવાર સુબહ ૮:૦૦ બપોરે ૦૯:૦૦ સુધી ક્રિયારત સુબહ ૯:૦૦ બપોરે ૧૨:૦૦ સુધી અહીં હય. ઘરકા પતા - "બાગે નસીર", ૧૩, જય જીન્દ સોસાયટી, નસીરુદીન ચિશ્તી રોડ, પોલીસ સ્ટેડીયમ કે સામને શાહીબાગ અહમદાવાદ.

અખબારી કાગળના ભાવમાં સતત અસહ વધારો	તારીખ	કિલોગ્રામ દીઠ ભાવ
૫ એપ્રિલ-૨૦૨૨	રૂ.	૨૬.૦૦
૧૬ ડિસેમ્બર-૨૦૧૯	રૂ.	૨૬.૦૦
૧૫ માર્ચ-૨૦૧૩	રૂ.	૨૫.૦૦
૨૪ માર્ચ-૨૦૧૩	રૂ.	૨૫.૦૦
૧૦ જૂન-૨૦૧૩	રૂ.	૨૬.૫૦
૧૦ ઓગસ્ટ-૨૦૧૩	રૂ.	૨૮.૦૦
૧૬ ઓક્ટોબર-૨૦૧૩	રૂ.	૨૮.૫૦
૨૫ માર્ચ-૨૦૧૩	રૂ.	૩૧.૦૦
૧૦ માર્ચ ૨૦૨૦	રૂ.	૩૩.૨૫
૧૬ એપ્રિલ-૨૦૨૧	રૂ.	૪૬.૫૦
૩૦ માર્ચ ૨૦૨૨	રૂ.	૫૦.૦૦
૫ એપ્રિલ ૨૦૨૨	રૂ.	૫૨.૦૦
૩૦ ડિસેમ્બર-૨૦૨૩	રૂ.	૫૨.૦૦
૨૮ એપ્રિલ-૨૦૨૩	રૂ.	૫૨.૦૦
૧૬ જૂન-૨૦૨૩	રૂ.	૫૧.૦૦

ગુજરાત સમસ્ત મુસ્લિમ ઘાંચી સમાજ
ગુજરાત સમાચાર પાસે, સૈયદવાડા સામે, ખાનપુર, અમદાવાદ-૧

જોઈએ એડમિનિસ્ટ્રેટર ઓફિસર
છીપા વેલ્ફેર ઓર્ગેનાઈઝેશન સંચાલિત છીપા વેલ્ફેર જનરલ હોસ્પિટલ માટે એડમિનિસ્ટ્રેટર ઓફિસરની જગરૂ છે. હોસ્પિટલ સંચાલનના અનુભવી અને સેવાભાવી ઉમેદવારો એ અપેક્ષિત પગાર સહિત દિન-૧૦માં પ્રમુખ શ્રી / સેક્રેટરી શ્રી નામ જોગ શૈક્ષણિક લાયકાત અને અનુભવસહ અરજી કરવી.

સેક્રેટરી - સલીમભાઈ અગોલીયા
મો. 8980369035

છીપા વેલ્ફેર જનરલ હોસ્પિટલ
પાંચ પીપલી પોલીસ ચોકી, ઈકબાલ હોલ પાસે, જમાલપુર, અમદાવાદ. ફોન (૦૭૯) ૨૫૩૫૦૨૪૪

દી મુસ્લિમ વેલ્ફેર સોસાયટી સંચાલિત સ્થાપના : ૧૯૭૦ ટ્રસ્ટ રજી. નં. ઈ. ૨૦૮૫
હમારા ઘર (યતીમખાના)
કુરેશ મોહલ્લા, મોગલવાડા, વડોદરા - 390017. 0265-2515209. મો. : 9825172533

યતીમ (અનાથ) કન્યાઓ માટે શિક્ષણ સહાય યોજના
ધી મુસ્લિમ વેલ્ફેર સોસાયટી ૧૯૭૦થી વડોદરા શહેરમાં 'હમારા ઘર' નામના એક આદર્શ યતીમખાનાનું (અનાથાશ્રમ) સંચાલન કરી રહેલ છે. સંસ્થાએ ૨૦૦૮થી સમગ્ર ગુજરાતની દી.૦૮ અને તેની આગળ અભ્યાસ કરતી યતીમ કન્યાઓ, તલાકસુદા પરિવારની કન્યાઓ અને શારીરિક ક્ષતિ ધરાવતી કન્યાઓને શિક્ષણ માટે પ્રોત્સાહિત કરવા એક સ્કોલરશીપ યોજના અમલમાં મૂકી છે. આ અંગેના અરજીપત્રો નીચે જણાવેલ સ્થળેથી રૂબરૂ અથવા ટપાલ મારફતે તારીખ ૧/૦૭/૨૦૨૪ સુધી મેળવી લેવા.

તબીબ બનવા માટે જરૂરી NEET પરીક્ષામાં ગોટાળા, વિદ્યાર્થીઓના ભવિષ્ય સાથે ભ્રષ્ટાચારની રમત

કોંગ્રેસના નેતા રાહુલ ગાંધીએ મામલો સંસદમાં ઉઠાવવાની બાંહેધરી વિદ્યાર્થીઓને આપી છે.

● પેપરલીક કે પછી બેદરકારી ?

આ સમગ્ર કોભાંડમાં પેપર લીકની શક્યતાઓ હોવાનો લોકો દાવો કરી રહ્યા છે. અલબત્ત કેન્દ્રીય શિક્ષણ મંત્રીએ આ બાબત નકારી કાઢી છે અને એનટીએ પણ સ્વીકારવા તૈયાર નથી પરંતુ બિહારના પટણાની પોલીસે સંભવિત પેપર લીક મામલે ૧૮ જેટલા લોકોની ભરતી કરી છે. તેઓની સામે આક્ષેપ છે પરીક્ષા પહેલા તેમની પાસે કેટલાક પેપર આવ્યા હતા અને તેના આન્સર ગોપવા માટે વિદ્યાર્થીઓને એક જગ્યાએ ભેગા કરવામાં આવ્યા હતા. આથી વિદ્યાર્થીઓ ગોપેલા જવાબો આપી શકે. આયુષ નામના એક વિદ્યાર્થીએ પોલીસને આપેલા નિવેદનમાં જણાવ્યું હતું કે પરીક્ષાના આગલા દિવસે એટલે કે ગત તા. ૪ મેના રોજ તેઓને એક જગ્યાએ ભેગા કરવામાં આવ્યા હતા અને તમામ પ્રશ્નોના જવાબો ૧૦૦ ટકા માર્ક્સ સાથે આપવામાં આવ્યા હતા.

કોભાંડનો પર્દાફાશ થયો હતો. શિક્ષણાધિકારીએ ગોધરા તાલુકા પોલીસ મથકે શિક્ષક તુષાર ભટ્ટ, વડોદરાની રોય ઓવરસીઝના પરશુરામ રોય અને ગોધરાના ભાજપના આગેવાન આરિફ વોરા સામે ફરિયાદ નોંધાવી હતી. આંતર રાજ્ય કોભાંડનો પણ પર્દાફાશ થવાનું અનુમાન લગાવાઈ રહ્યું છે. પંચમહાલ જિલ્લા કલેક્ટર આશિષકુમારને ગોધરાની જય જવારામ સ્કૂલમાં નીટની પરીક્ષામાં સ્કૂલના શિક્ષક તુષાર ભટ્ટ ગેરરીતિ આચરવાના હોવાની બાતમી મળી હતી. જેથી કલેક્ટરે અધિક નિવાસી કલેક્ટર અને જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીને તપાસ કરવાની સૂચનાઓ આપી હતી. શિક્ષણાધિકારી અને પોલીસની ટીમ જય જવારામ સ્કૂલ પહોંચીને સ્કૂલના ચાર શિક્ષકોની પૂછપરછ કરીને તેમના મોબાઈલ કબજે લીધા હતા. જેમાં પરીક્ષાના ડેપ્યુટી સેપ્ટર સુપ્રિટેન્ડન્ટ તુષાર ભટ્ટના બે મોબાઈલ પણ કબજે લીધા હતા. તપાસ ટીમે અન્યના મોબાઈલ આપીને પરીક્ષાની

ગુજરાતમાંથી પકડાયેલા કોભાંડનો રેલો રાષ્ટ્રીય સ્તરે ગાજ્યો, સુપ્રીમ કોર્ટને કરવી પડી દરમિયાનગીરી. અત્યારસુધીનું સૌથી મોટું અને ચોકાવનારું કોભાંડ, પરીક્ષામાં પેપર લીક કે પછી નેશનલ ટેસ્ટીંગ એજન્સીની ગુનાહિત બેદરકારી ? લાખો વિદ્યાર્થીઓના જીવ અદ્ધર. પેપર લીક અને શિક્ષણ વિભાગમાં કોભાંડની ઘટમાળ ક્યારે અટકશે ? કોભાંડ કરીને પરીક્ષામાં પાસ થનાર તબીબો કેવા બનશે ? જાણો નીટ કોભાંડે દેશને કેવી રીતે માથે લીધું

માન્યામાં ના આવે તેવી ઘટના નેશનલ એલિજબિલિટી કમ એન્ટ્રન્સ ટેસ્ટ (નીટ)ની પરીક્ષામાં બની છે અને આ બાબતે દેશની સર્વોચ્ચ અદાલતને દરમિયાનગીરી કરવાનો વારો આવ્યો છે. એટલું જ નહીં દેશના વિદ્યાર્થીઓથી લઈને રાજકીય પક્ષો દ્વારા આ મુદ્દે જોરશોરથી ઉઠાવવામાં આવ્યો છે. તબીબ બનવા માટે જરૂરી એવી નીટ-યુજી એટલે કે અન્ટરનેશનલ યુનિવર્સિટી એક સાથે ૬૦ વિદ્યાર્થીઓ ૭૨૦માંથી ૭૨૦ જેટલા ગુણ સાથે ટોપર થતા અને હરિયાણાના એક પરીક્ષા કેન્દ્રના છ વિદ્યાર્થીઓ ટોપર રહેતા સમગ્ર મામલો બહાર આવ્યો હતો અને આજે આ પરીક્ષાની પવિત્રતા વિશે પુલ્ક સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા સવાલ ઉઠાવવામાં આવ્યા હતા. નેશનલ ટેસ્ટીંગ એજન્સી (એનટીએ) નામની સ્વાયત્ત સંસ્થા દ્વારા વર્ષ ૨૦૧૭ આ પરીક્ષા લેવામાં આવે છે અને તેની પારદર્શકતા બાબતે સવાલો ઉઠી રહ્યા છે. પેપર લીક થયા હોવા બાબતે પણ ભારે ભુમરાણ મચી રહી છે ત્યારે ગુજરાતથી શરૂ થયેલા નીટ પરીક્ષાના કોભાંડનો રેલો સમગ્ર દેશમાં પહોંચ્યો છે તેના વિશે આજે આપણે વાત કરીશું.

જાય. જો કે તેવું થયું નથી. આ બાબતે જાગૃત વિદ્યાર્થીઓ અને સંસ્થાઓએ સવાલો ઉઠાવ્યા હતા અને તે ઉઠવા સ્વાભાવિક હતા. સૌ પહેલા તો ૬૦ વિદ્યાર્થીઓ એવા હતા કે જેઓ ટોપર હતા અને તેઓને પૂરા ૭૨૦ માર્ક્સ સાથે પાસ થયા હતા. હવે સવાલ એ આવે છે કે, ઈતિહાસમાં આટલા બધા વિદ્યાર્થી પ્રથમ વખત ટોપર રહ્યા છે. પાછલા વર્ષોના રિજલ્ટ જોઈએ તો બે-ચાર વિદ્યાર્થીઓના જ આ રીતે નસીબ ઝળક્યા હતા. વળી પાછા ૬૦ ટોપરમાંથી ૪૫ વિદ્યાર્થીઓને 'ટાઈમ લોસ'ના આધારે ગ્રેસ માર્ક આપી દેવાયા હતા. આ ઉપરાંત છ ટોપર વિદ્યાર્થીઓ હરિયાણાના જરૂર ખાતેના એક જ પરીક્ષા કેન્દ્રના હતા. કુલ મળીને ૧૫૬૮ વિદ્યાર્થીઓને કોઈને કોઈ કારણસર એટલે કે ટાઈમ લોસ કે આન્સર કીમાં તફાવતોના આધારે ગ્રેસ માર્ક આપી દેવાયા હતા.

હેલ્લો સ્ટુડન્ટ્સ - સાહેબ સોની

આથી ભારે હોબાળો થયો હતો અને મામલો સુપ્રીમ કોર્ટમાં પહોંચ્યો હતો. આ પરીક્ષા લેનાર સંસ્થા નેશનલ ટેસ્ટીંગ એજન્સી એટલે કે એનટીએ શંકાના દાયરામાં આવી ગઈ હતી. પુલ્ક શિક્ષણ મંત્રી ધર્મેન્દ્ર પ્રધાનને વિવાદમાં ખુલાસો કરવા માટે ઝંપલાવવું પડ્યું હતું. ગત ગુરુવારે સુપ્રીમ કોર્ટમાં નેશનલ ટેસ્ટીંગ એજન્સી દ્વારા આ ગ્રેસ માર્ક રદ કરી દેવાની બાંહેધરી આપવામાં આવી હતી. આથી જે વિદ્યાર્થીઓને ગ્રેસ માર્ક સિવાયના માર્ક સ્વીકારવા પડે અથવા તો બીજા એકઝામ આપવી પડશે તેવી દલીલો સર્વોચ્ચ અદાલતમાં કરવામાં આવતા અદાલતે ગ્રેસ માર્ક રદ કરવાની દરખાસ્તને સ્વીકારી હતી. હજુ મામલો પેન્ટીંગ છે. વળી આ મામલો રાજકીય રંગ પકડી રહ્યો છે અને

તેની સાથે બીજા ૨૦થી ૨૫ ઉમેદવારો પણ હતા. પટના પોલીસે ત્રણ શંકાસ્પદોની ધરપકડ કરી હતી. જેઓએ પોતાના પ્રાથમિક નિવેદનમાં પરીક્ષા આપનાર વિદ્યાર્થીઓ સાથે તેઓએ સેટીંગ કર્યું હોવાનું જણાવ્યું હતું. પોલીસે વિદ્યાર્થીઓને પરીક્ષાના આગલા દિવસે ભેગા કરવામાં આવ્યા હતા ત્યાંથી બળેલા કાગળના ટુકડા પણ કબજે કર્યા હતા. આ બાબતે વિદ્યાર્થી ટીક રૂ. ૨૦ લાખની ડીલ થઈ હતી. રાજસ્થાનમાં પણ આ બાબતે આક્ષેપ થઈ રહ્યા છે કે એક એકઝામ સેન્ટરમાં જવાબ ટીક કરેલા પ્રશ્નપત્રો આપવામાં આવ્યા હતા પરંતુ પછી તે પાછા લઈ લેવાયા હતા. પાસ કરીને હરિયાણાના અમુક એકઝામ સેન્ટરના વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા કરવામાં આવેલા હાઈસ્કોર શંકાના દાયરામાં છે. જો કે એનટીએ દ્વારા સંપૂર્ણ પારદર્શક સિસ્ટમ અપનાવવામાં આવી હોવાનું જણાવવામાં આવે છે. કેટલાક વિદ્યાર્થીઓને શક્ય ના હોય તેટલા માર્ક આપવામાં આવ્યા છે. જ્યારે કેટલાક ધોરણ-૧૨ માં પાસ થયા હોય તેઓએ નીટમાં હાઈ સ્કોર કર્યો છે. ઉલ્લેખનીય છે કે, સરકારી નોકરી હોય કે શિક્ષણની પ્રવેશ પરીક્ષા, આ તમામમાં પેપર લીક થવાની ઘટનાએ તેજસ્વી વિદ્યાર્થીઓને નિરાશ કર્યા છે. છેલ્લા માંચ વર્ષમાં ૪૧ જેટલી પેપર લીકની ઘટનાઓ બની હોવાનું એક અંગ્રેજી અખબારે અહેવાલ છાપ્યો છે. આમ પેપર લીકના કારણે ડોળ લોકો આગળ આવી જાય જ્યારે મહેનત કરનારા જોતા રહે તેવો ઘાટ સર્જ્યો છે.

કામગીરીમાં મોકલી આપ્યા હતા. દરમિયાન તુષાર ભટ્ટના મોબાઈલની તપાસ હાથ ધરી હતી. જેમાં રોય ઓવરસીઝના નામની વોટસ એપ ચેટીંગ મળી આવી હતી. જેમાં જે પરીક્ષાર્થીઓના પાસ કરવાના હતા તેઓના રોલ નંબર લખેલા મળી આવ્યા હતા. જેથી તપાસ ટીમને શંકા જતાં તેઓની સઘન પૂછપરછ હાથ ધરતાં જ તુષાર ભટ્ટ પોપટની જેમ બધી જ કબૂલાત કરી હતી. તુષારે પોતાના નિવેદનમાં જ એક પરીક્ષાર્થીને પાસ કરવા રૂ. ૧૦ લાખ નક્કી કર્યા હતા હોવાની કબૂલાત કરી હતી. જેમાં પ્રશ્નપત્ર વડોદરા ખાતે રોય ઓવરસીઝના માલિક પરશુરામ રોયને મોકલવાના હતા. જ્યાં પેપરના જવાબ લખીને પરત આવે તો જે પરીક્ષાર્થીઓના પૈસા આવવાના હતા. તેઓની ઓએમઆર શીટમાં જવાબ લખીને સીલ કરવાના હતા. પણ ગેરરીતિ આચરે તે પહેલા સમગ્ર કોભાંડ પકડાયું ગયું હતું... પરીક્ષા શરૂ થતાં પેપરનો ફોટો વડોદરા મોકલવાનો, એક્સપર્ટ જવાબ લખી પરત મોકલે એવું નક્કી હતું. આ કોભાંડમાં રાજ્ય બહારના વિદ્યાર્થીઓ લાખોમાં આવી ગયા. આથી વિદ્યાર્થી અને વાલીઓની પૂછપરછ કરીને તપાસ આગળ ધપાવવામાં આવી રહી છે ત્યારે ગુજરાતમાં પણ આવી પોલંપોલ ચાલતી હોવાના ખુલાસાથી શિક્ષણ જગત સ્તબ્ધ થઈ ગયું છે.

● ગુજરાતમાં શું થયું હતું ?

નીટની પરીક્ષા ગોધરાની જય જવારામ સ્કૂલ ખાતે યોજાવાની હતી. જો કે ત્યાર પહેલા જ આ પરીક્ષામાં ગેરરીતિ કરાવવાના હોવાની કલેક્ટરને માહિતી મળતાં જ સર્તક થયા હતા અને જિલ્લા શિક્ષણાધિકારી સહિતની ટીમને તપાસ માટે મોકલી આપી હતી. શિક્ષણાધિકારી સહિતની ટીમે પરીક્ષાના ડેપ્યુટી સેપ્ટર સુપ્રિટેન્ડન્ટ તુષાર ભટ્ટને બોલાવી પૂછપરછ કરતાં જ પરીક્ષામાં પાસ કરાવવા માટે રૂપિયા દસ લાખ લેવાના હોવાના

એક સૂક્કા છોડને ઉછેરવા, આંખના ફૂવા તમે ખાલી કર્યા

વરસમાં એક વાર “ફાધર્સ ડે” ઊજવાય છે. પિતૃપણાની સુગંધ માણવાનો શું એક જ દિવસ હોય ? પિતાની હાજરી કે ગેરહાજરી - સંતાનના શ્વાસમાં મહેકતી અને લોહીના લથમાં તરતી જ હોય છે. શક્ય છે કે કોઈએ જન્મ પહેલાંના જ થોડા સમયમાં પિતા ગુમાવ્યા હોય, પિતાને જોયા ય ન હોય, તો પણ પિતાનો સૂક્ષ્મ સ્પર્શ, સૂક્ષ્મ અવાજ અને સૂક્ષ્મ પ્રેમનો અહેસાસ થતો જ હોય. હા, ક્યારેક આપણને એની ખબર ન પડે. કોઈને થશે કે ખબર ન પડે એવો અહેસાસ શા કામનો ? પણ એવું નથી. ઊંઘમાં આપણે શ્વાસ લેતા જ હોઈએ છીએ, પણ એની આપણને ખબર નથી પડતી. ખરેખર તો ખબર ન પડે એવો અહેસાસ જ આપણા હૃદયના ધ્વજાને જીવંત રાખતો હોય છે.

સંતાન કોઈ પણ હોય - દીકરો કે દીકરી - પોતાના પિતાને એ પૂર્ણપણે સમજવા મથતું હોય છે. માતાને બહુ જ સરળપણે સમજી શકે, પિતાને નહીં.

અહીં એક પુત્ર પોતાના પિતાને ફાધર્સ ડે નિમિત્તે “ફાધર્સ લાઈફ”નું એક્સ-રે દર્શન કરાવે છે :

કોઈને કહેવાનું ન હોય, ‘આવું’ તો જીવવાનું હોય એનીય કવિતાને ખબર નથી.

આજે હું તમને બહુ જ મિસ કરી રહ્યો છું. પપ્પા, સાચું કહું ? તમને ભાવતાં અને અવ્યંત પ્રિય એવાં દાળવડાં પહેલીવાર કવિતાએ બનાવ્યાં, અને દાળવડું લઈ મોંમાં મૂકવા જાઉં. ને ત્યાં જ તમારો ચહેરો દેખાયો... હું રીડી પડ્યો. તમે ક્યારેય મને મૂકીને જમ્યા નથી. તમને મૂકીને હું કઈ હિમ્મતે પાઈ શકું ? યાદ છે તમને, તમેજ મને નાનપણમાં એક વાર્તા કહી સંભળાવેલી - જેમાં એક બાપ પોતાના તોફાની છોકરાની શરારતોથી થાકી જઈને એક થપ્પડ મારી બેસે છે અને પછી થપ્પડ મારવા બદલ એ જ બાપને પસ્તાવો થાય છે. આજે હું પણ એવા જ પસ્તાવાની આગમાંથી પસાર થઈ રહ્યો છું, પપ્પા. મેં તમને થપ્પડ નથી મારી, પણ થપ્પડ કરતાંય વધારે દર્દનાક એવું - જુદા રહેવા જવાનું - પગલું ભરીને તમારા ફૂલ કરતાંય કોમળ હૃદયને જે ડેસ પહોંચાડી છે, એ હું ક્યારેય ભૂલી નહીં શકું, ક્યારેય નહીં. યાદ છે પપ્પા, નોકરીના કામે હું પહેલી જ વાર ગોવા ગયેલો ત્યારે દિવસમાં તમે સાતથી આઠ વાર મોબાઈલ ફોન કરીને મારી ખબર પૂછ્યા કરતા ? છેલ્લા કેટલાય સમયથી તમને હું ફોન પણ નથી કરી શક્યો...

દસ્તક હર્ષદ પંચ્યા

એ દિવસોમાં હું તો માત્ર એટલું જ બોલ્યો તો કે કોલેજમાંના મારા કેટલાક મિત્રોએ બાઈક ખરીદવા માંડી છે. બસ, પી. એફ. માંથી ક્યારે તમે લોન લીધી અને મારા કબાના બીજા જ અંતવાડિયે તમે નવી નક્કોર બાઈકની ચાવી મારા હાથમાં હસતા ચહેરે મૂકી દીધી... પપ્પા, યાદ છે તમને, અંગ્રેજોમાં ઓછા માર્ક્સ આવવાને કારણે મમ્મીએ મને એ દિવસે ભૂખ્યો રાખેલો... અને બાપોરના સમયે મમ્મી સહેજે આડે પડખે થઈ ઊંઘી હતી ત્યારે તમે સહેજ પણ અવાજ ન થાય એની કાળજી રાખીને મને જમવા બેસાડી દીધો, યાદ છે ? યાદ છે તમને, એક મધરાતે હું રડવા ચડેલો અને ડોક્ટરને ફોન કરી તમે ઘેર બોલાવવા વિનંતી કરી, પણ વરસતા વરસાદમાં ડોક્ટરો ઘેર આવવાની ના પાડી તો અને છેવટે તમે મને રેઈનકોટ વિંટળી અંધારી રાતે સાલ કિલોમીટર દૂર ડોક્ટરના ઘેર લઈ ગયેલા... એ તો ઠીક, પણ હું એ પ્રસંગ હજી પણ નથી ભૂલ્યો, જ્યારે તમે

મને મારી પસંદગીની કોલેજમાં એડમિશન અપાવવા માટે, ધૃણીનોય વિચાર કર્યા વિના ઘરને જિરે મૂકી ડેનેશનના પૈસાની સગવડ કરેલી... નાનપણમાં તમે મને શ્રવણની વાર્તા કહેલી... એ દરમિયાન મમ્મીએ વયમાં મજાક કરેલી કે આજનાં છોકરાને આવી વાર્તાઓ સંભળાવવાનો કોઈ જ અર્થ નથી, ત્યારે તમે સ્મિત કરતાં કહેલું કે : “તું જો જે તો ખરી, મારો આકાશ શ્રવણથીય અંદકેરો બનવાનો છે ! તમારું આ બોલાયેલું વાક્ય આજે મને ઘણા ઘણા ઘણા કરી રહ્યું છે, પપ્પા.

પપ્પા, હું ક્યા મોઢે તમને પૂછું કે તમે મને યાદ કરો છો કે નહીં ? ગયા રવિવારે TVની એક ચેનલ પર ‘બાગબાન’ પિક્ચર આવેલું. યાદ છે પપ્પા, હું, તમે અને મમ્મી ‘બાગબાન’ જોવા ગયેલા. પિક્ચર પૂરું થયા પછી મમ્મીએ ટકોર કરેલી કે - આપણો આકાશ પણ આવો જ બની જશે, તો ? ત્યારે તમે રોજની જેમ સ્મિતની સુગંધ ફેલાવી તું મુઠ્ઠા રાજ્ય શબ્દોમાં કહેલું : ‘અરે ગાંડી, આપણા આકાશને તો પુલ્ક આપણે જુદો રહેવા પહેલીએ તૈયાર જાય એવો નથી... સાચું કહું પપ્પા, ગયા રવિવારે એ પિક્ચર જોતાં જોતાં હું ધ્રૂસકે ધ્રૂસકે...

પપ્પા, મેં તમને મારા રોલ મોડલ બનાવ્યા છે. મારે તમારા જેવા જ લાગણીભીના અને પ્રેમ વરસાવતા ઈન્સાન બનવું છે. કવિતાની હઠને હું તાબે થઈ ગયો અને તમારા વાસ્તવ્યને હું ઓળખી શક્યો નહીં. તમારી સદાય ભીની રહેતી આંખમાં હું મારા પ્રતિબિંબને ઓળખી શક્યો નહીં. મમ્મીએ કહેલો એક પ્રસંગ મને યાદ આવે છે અને રાતનો સંક્રાંત ઓઢી હું ધ્રૂસકે... પપ્પા, તમે ખરેખર મહાન છો. મમ્મીએ એ પ્રસંગનું દર્શન કરાવતાં મને કહેલું : ‘આકાશ ત્યારે તું સાત-આઠ વર્ષનો હોઈશ. તને ખૂબ તાવ ચડેલો. દવાઓ કરી, પણ તાવ ઉતરે નહીં. પડોશીઓની સલાહ મુજબ બાથ-આખી રાખી. ડોક્ટરો બદલ્યા. રિપોર્ટ્સ બધા જ નોર્મલ આવતા, પણ તાવ ન ઉતરે. લગભગ બાર મહિના આવું રહ્યું. એક દિવસ એક સાંબુભાવો ઘેર આવ્યો. મેં એને જમવાનું કહ્યું તો એણે વિપિયો પછાડી ના પાડી. પાણી પણ એણે પીવું નહીં અને મને કહ્યું - મૈયા, તેરા બાલક બિમાર છે ? ત્યારે તું અંદરના રૂમમાં સૂઈ ગયેલો. મને આશ્ચર્ય થયું. મેં ડોક હલાવીને હા પાડી. બોલવા જાઉં તો રડી પડું એવી મારી સ્થિતિ હતી - એણે તરત જ કહ્યું - તેરે પતિ કો બોલના કિ ઉસે જો ચીજ જ્યાદા પસંદ હો, ઉસકા ત્યાગ કર દે - મોડી રાતે તારા પપ્પા યુશનમાંથી ઘેર આવ્યા ત્યારે એમને મેં આ વાત કરી. એમણે એમને ખૂબ ભાવતાં દાળવડાં નહીં ખાવાની એ જ ઘણથી બાધા રાખી...’

પપ્પા, આ વાત જ્યારે જ્યારે મેં મારા મિત્રોને કહી છે ત્યારે એ સૌને મારા પર ઈર્ષ્યા ઉપજાવે છે. “સાલા, તું ઘણો નસીબદાર છે ! એટલું બોલીને એ મિત્રો મારો વાંસો થાબડતા. પણ ત્યારે મારો આત્મા મને પ્રશ્ન

પૂછતો કે આવો લાગણીના પૂતળા જેવો બાપ મેળવીને તું નસીબદાર તો છે. પણ તારો બાપ એટલો નસીબદાર છે ખરો ? ભરનો લાકડાને કોતરે એમ આ સવાલ રાત-દિવસ મને કોરી રહ્યો છે. ક્યારેક હું એકલો બેઠો હોઉં, ત્યારે તમારા વિચારોમાં ખોવાઈ જાઉં છું. ક્યારેય તમને મેં ગુસ્સે થતા નથી પડ્યા. ગમે તેવી મુશ્કેલીમાં પણ તમે તમારા ચહેરા પરના હાસ્યને મુરઝાવા નથી દીધું. તમે ઘણીવાર મને કહેતા : ‘બેટા, પ્રમાણિકતાની ભુજિયાદ પર ચણેલી ઈમારતમાં વફાદારીનો શ્વાસ ભરતા પ્રેમને જો જાળવવો હોય તો પ્રત્યેક પળે અને પ્રત્યેક સ્થળે સત્યનું રક્ષણ કરવાનું ભૂલતો નહીં. સત્ય જેવો કોઈ ધર્મ નથી, પ્રેમ જેવો કોઈ ઈશ્વર નથી, પ્રમાણિકતા જેવી કોઈ ઉપાસના નથી અને વફાદારી જેવી કોઈ સંપત્તિ નથી. જિંદગીને પ્રસન્નતાભરી સદા હરિયાળી રાખવી હોય તો પ્રમાણિકતાપૂર્વક સત્યનું અને વફાદારીપૂર્વક પ્રેમનું જતન કરતાં આવડતું જોઈએ.’ પપ્પા, જિંદગી જીવવાનો કેટલો મોટો પાઠ તમે શીખવી દીધો !

એ તો હમણાં મને ખબર પડી, કરિયાણાવાળાને પૈસા આપવા ગયો ત્યારે દુકાનના અંદરના ભાગમાં તમે કરિયાણાવાળા ભાઈને ધીરેથી સમજાવી રહ્યા તમે : ‘કુલચંદ શેઠ, જો જો હો, આકાશને સહેજ પણ ખબર નહીં પડવી જોઈએ કે દર મહિને બિલ પેટેના પૈસા હું ચૂકવી દઉં છું... તમારે એની પાસે ક્યારેય ઉઠરાવી કરવી નહીં. હા, આકાશ પૈસા ચૂકવવા આવે તો એ પૈસા લઈ લેવાના અને એ પૈસા આકાશના દીકરા સ્વરના ખાતામાં હું જમા કરાવતો રહીશ... પૈસાની બાબતે મારા આકાશને સહેજપણ મુઝારો થવો નહીં જોઈએ...’

પપ્પા, તમારે મારી કાળજી રાખવાની હોય કે મારે તમારી ? તમારી એ વાત સાંભળીને જ્યારે હું ઘેર ગયો ત્યારે મારું આખું શરીર ટૂટતું હતું. મનથી તો હું તૂટી જ ગયો છું જ્યારથી હું અલગ રહેવા આવ્યો છું ત્યારથી... આજે તો પપ્પા...

હું ઝાઝું નહીં લખી શકું. મારો હાથ જ નહીં, આખું શરીર ધ્રુજે છે. જે માણસે મારા માટે તાપ વેદીને મને છાંયડો ધર્યો છે, જેણે મારી તરસને છિપાવવા પોતાની આંખોના ફૂવા ઉલેચી નાખ્યા છે, એનાથી જ હું...

પપ્પા, મને મારા ગમતા શાયર “શબ્દપ્રીત”ની પંક્તિ યાદ આવે છે, એ આપના ચરણોમાં...

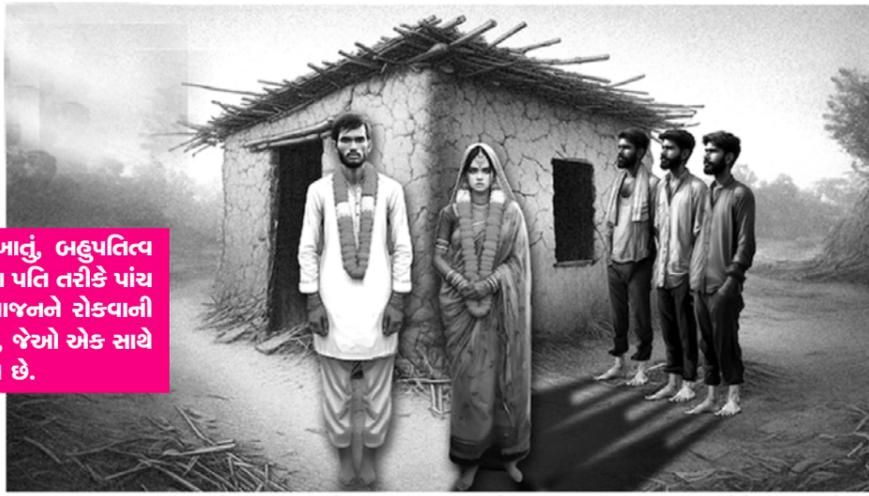
“એક સૂક્કા છોડને ઉછેરવા, આંખના ફૂવા તમે ખાલી કર્યા.”

હિમાચલમાં ગરીબી અને દ્રોપદી પ્રથા એક ભાઈ સાથે લગ્ન કર્યા, સાથોસાથ અન્ય ઘણા સાથે પણ લગ્ન કર્યા

- હિમાચલના ટ્રાન્સ-ગિરીમાં હડી આદિજાતિ બહુપત્નીત્વ પ્રેક્ટિસ કરતા સમુદાયોમાંની એક છે
- સ્ત્રીઓ સૌથી મોટા ભાઈ સાથે લગ્ન કરે છે, અને પછી તેના ભાઈઓની પત્ની બને છે
- હડી સમુદાયના વડીલો કહે છે કે 'જોડીધારન' રિવાજ ધીમે ધીમે મૃત્યુ પામી રહ્યો છે

હિમાચલ પ્રદેશના હડી સમુદાયમાં 'જોડીધારન' તરીકે ઓળખાતું, બહુપતિત્વ સામાન્ય છે. લોકો તેને મહાભારતની દ્રોપદી સાથે જોડે છે જેમના પતિ તરીકે પાંચ પાંડવો હતા. દ્રોપદી પ્રથા પાછળ ગરીબી અને જમીનના વિભાજનને રોકવાની એક રીત છે. અહીં સિરમૌરની એક હજાર દ્રોપદીઓની વાર્તા છે, જેઓ એક સાથે લગ્ન કરે છે પરંતુ ઘણા ભાઈઓની પત્નીઓ તરીકે સેવા આપે છે.

પરિવારમાં પુરુષ સભ્ય સાથે લગ્ન કર્યા હોવા છતાં, હિમાચલ પ્રદેશના હડી સમુદાયની મહિલાઓને ઘણીવાર તેમના ભાઈઓની પત્ની અને તેમના બાળકોની માતા બનવું પડે છે. ભાઈઓ તેની સાથે રહેવા માટે વારા બાંધે છે.

પચીસ વર્ષ પહેલાં, જ્યારે સુનિલા દેવી કન્યા બનીને હિમાચલ પ્રદેશના સિરમૌરના જમના ગામમાં પહોંચી ત્યારે તેનો દેવર શાળામાં હતો. તે તેના બપોરના ભોજન માટે રોટલી બાંધતી હતી. જ્યારે તે મોટો થયો, ત્યારે સુનિલા દેવીના પતિએ તેને પણ પતિ તરીકે સ્વીકારવા કહ્યું. સુનિલા દેવી કહે છે, "એક સાંજે નાના ભાઈનો વારો હોય છે, જ્યારે બીજા દિવસે મોટા ભાઈનો વારો હોય છે." હિમાચલ પ્રદેશના ટ્રાન્સ-ગિરી ક્ષેત્રમાં સુનિલા દેવીની વાર્તા ફેલાઈ ગઈ હતી. હડી સમુદાયની મહિલાઓ કુટુંબના પુરુષ સભ્ય સાથે સામાજિક રીતે લગ્ન કરે છે પરંતુ તે પછી અન્ય ભાઈઓ અને તેમના બાળકો માટે માતાની ભૂમિકા ભજવે છે. હડી લોકોને તાજેતરમાં અનુસૂચિત જનજાતિનો દરજ્જો મળ્યો છે અને સમુદાયના નેતાઓ કહે છે કે બહુપત્નીત્વની પ્રથાએ આ દરજ્જો મેળવવામાં મુખ્ય ભૂમિકા ભજવી હતી.

૧,૩૦૦-ચોરસ-કિમી ટ્રાન્સ-ગિરી વિસ્તારમાં ૧૫૪ પંચાયતો છે અને તેમાંથી ૧૪૭માં હડી સમુદાય હાજર છે. બહુપત્નીત્વ, જેને હડીઓ દ્વારા 'જોડીધારન' રિવાજ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે, તે નીચલા હિમાચલમાં કેટલાક અન્ય સમુદાયોમાં પણ પ્રચલિત છે. આને 'દ્રોપદી પ્રથા' તરીકે ઓળખવામાં આવે છે, મહાભારતની દ્રોપદી કે જેના પતિ તરીકે પાંચ પાંડવો હતા તે પછી, હિમાચલ પ્રદેશના કિન્નોર જિલ્લામાં અને પડોશી ઉત્તરાખંડના અમુક વિસ્તારોમાં બહુપત્ની પ્રચલિત છે. 'દ્રોપદી પ્રથા'ની પ્રેક્ટિસ કરતા સમુદાયો પરંપરાના મૂળને મજબૂત ઈચ્છા ધરાવતી દ્રોપદી સાથે જોડે છે, જેમણે પાંડવોને સાથે રાખ્યા હતા અને તેમને દુર્ગામાં જોડાવા અને કોરવોને હરાવવા દબાણ કર્યું હતું. ઘરને એકસાથે રાખવું અને નાની ખેતીની જમીનના વિભાજનને અટકાવવું, ખાસ કરીને ગરીબ પરિવારોમાં, હડી સમુદાયમાં હજુ પણ બહુપત્નીત્વ પ્રથાનું એક મુખ્ય કારણ છે. તે માત્ર પરંપરાની વાર્તા નથી, તે લાચારીની વાર્તા પણ છે.

સ્વચ્છ આકાશ અને લીલીછમ ટેકરીઓ વચ્ચે, અહીંના લોકો માટે જીવન મુશ્કેલ છે. 'જ્યારે સ્વેટર વહેંચવામાં આવે છે, ત્યારે પત્નીને પણ વહેંચવામાં આવે છે' સ્ત્રીને દરેક ભાઈની પત્ની બનાવવા પાછળનું મુખ્ય કારણ સંસાધનોનો અભાવ હોવાનું જણાય છે. જ્યારે સુનિલા દેવી તેમના લગ્નના ઘરે પહોંચી ત્યારે ચારે બાજુ ગરીબી લપેલી હતી. "ત્યાં માત્ર એક ઊંની સ્વેટર અને ચપ્પલની એક જોડી હતી. તેથી, મારી સાસુ અને મેં તે વહેંચ્યા," તે કહે છે. "જ્યારે એક સ્વેટર અને ચપ્પલની જોડી વહેંચવામાં આવી રહી હતી, ત્યારે મને દેખીતી રીતે વહેંચવાનું હતું" સુનિલા કહે છે. હડી સમુદાયમાં સામાજિક સમાનતા હોવા છતાં, લિંગ વિભાજન જમના સમયથી સ્પષ્ટ છે. હિમાચલ પ્રદેશના સિરમૌરના જમના ગામની સુનિલા દેવી, બહુપત્નીત્વ અને તેના બે પતિઓ સાથે સંબંધિત હોય તેવા કોઈપણ પ્રશ્નનો જવાબ આપવામાં શરમાળ નથી. જો છોકરાના જન્મ સમયે મટન-ભાતના સામુદાયિક ભોજનનું આયોજન કરવામાં આવે છે, તો છોકરીનો જન્મ એ એક શાંત અવાજ છે જે ટેકરીઓ સાથે અથડાઈને મૃત્યુ પામે છે. ઝાંઝા દાયકાની શરૂઆતની સુનિલા 'જોડીધારન પ્રથા' અને તેના બે પતિઓ વિશે શરમાળ નથી. જ્યારે ફોટો માંગવામાં આવ્યો ત્યારે તે કેમેરા તરફ જુએ છે. મહિલાના ચહેરા પરનો દેખાવ પડકાર ફેંકે છે. જો તેમને જે પૂછી શકે તે પૂછો, અને હું તે બધાનો જવાબ આપીશ. ૨૫ વર્ષ પહેલાં જ્યારે સુનિલા કન્યા તરીકે જમના પહોંચી ત્યારે એક રૂમનું મકાન પરિવારને આશરો આપી રહ્યું હતું. નવ-પરિણીત દંપતીએ દોરડા પર ટુકડાઓ સાથે જોડેલા કાપડને લટકાવીને તેનું વિભાજન કર્યું. અડધું ભોજન, અડધો ઓરડો સુનીલાનો જીવ બની ગયો. કેટલાક વર્ષો પછી, તેના પતિએ એક દિવસ આ મુદ્દો ઉઠાવ્યો. તેણે તેણીને તેના નાના ભાઈને પણ પતિ તરીકે અપનાવવા કહ્યું. "હું ઘણીવાર કામ માટે ઘરથી દૂર રહું છું, તે તારું ધ્યાન રાખશે," તેણે કહ્યું. ત્યાં કોઈ દબાણ ન હતું, સંદેશ સુક્ષ્મ અને સુસંગત હતો. "આ કર, પ્રિય. કુટુંબ એકજૂટ રહેશે," તેણીના સાસુએ કહ્યું. પછી એ સુનીલાના સસરાથી આવ્યું. "અહીં ઘણી ગરીબી છે, જો તમે સંમત થાઓ, તો તે પણ કુટુંબ શરૂ કરી શકે છે." સુનીલાએ સ્વીકાર્યું. તેણીએ તે પુરુષને વૈવાહિક અધિકારો આપ્યા કે જેના માટે તે શાળાએ જતાં રોટલી બાંધતી હતી. શું તે તેના માટે મુશ્કેલ ન હતું? "શા માટે સંયુક્ત લગ્ન કરવાથી મને પરેશાન ન થવું જોઈએ? જ્યારે મારો દેવર શાળાએ ગયો ત્યારે મેં તેનું લંચ પેક કર્યું. પછી મારે પત્ની તરીકે તેની દાંપત્ય

માંગણીઓ પણ પૂરી કરવી પડી. સંઘર્ષ અને દુઃખ શરૂઆતમાં ઘણા દિવસો સુધી સાથે રહ્યા," સુનીલા કહે છે. હવે, તે મોટા ભાઈને "બંધે ઘરવાલા (મોટા પતિ)" અને તેના નાના ભાઈને "છોટે ઘરવાલા" (નાનો પતિ) કહે છે. તેણીને બે ભાઈઓમાંથી ચાર બાળકો છે, અને નાના ભાઈએ સૌથી નાના બાળકને દત્તક લીધું છે. "સંયુક્ત-લગ્ન"માંથી બાળકોને દત્તક લેવાનું કામ વાજબ-ઉલ-અર્જ હેઠળ થાય છે, જે ગામના રેકોર્ડના દસ્તાવેજ છે, જે "જોડીધારન પ્રથા"ને પવિત્રતા આપે છે. સેન્ટ્રલ હડી કમિટીના જનરલ સેક્રેટરી કુંદન સિંહ શાસ્ત્રી કહે છે, "પિતાનું નામ વાજબ-ઉલ-અર્જ દ્વારા પંચાયતના રેકોર્ડમાં આવે છે અને તે તમામ સત્તાવાર હેતુઓ માટે કામ કરે છે." સુનીલાની જેમ, બાળકો મોટા ભાઈને "બંધે પાપા" અને નાના ભાઈને "છોટે પાપા" કહે છે. હડી હિંદુ મેરેજ એક્ટ દ્વારા અને સત્તાવાર હેતુઓ માટે સંચાલિત છે. જો કે, ભારતીય કાયદાઓમાં તેની ઘણી જાતિઓના રિવાજો અને પરંપરાઓનું રક્ષણ કરવાની જોગવાઈઓ છે. હિમાચલ પ્રદેશના સિરમૌરના પર્વતીય પ્રદેશમાં જીવન મુશ્કેલ છે. મોટાભાગના પરિવારોના પુરુષ સભ્યો કામ માટે શહેરોમાં રહે છે. જો કે સ્ત્રી જે વ્યક્તિ સાથે લગ્ન કરે છે તેને કાનૂની હેતુઓ માટે તેના પતિ તરીકે ગણવામાં આવે છે, તેના તમામ પતિઓ માટે સામાજિક માન્યતા છે. સુનિલા કહે છે, "અમે ત્રણેય કોઈપણ ધાર્મિક વિધિ માટે સાથે બેસીએ છીએ," સુનિલા કહે છે, "જો હું કોઈ એક ભાઈ સાથે મારા માતા-પિતાના ઘરે જાઉં તો મારા સંબંધીઓ ફરિયાદ કરે છે. તેઓ કહે છે કે બંને અમારા દામાદ (જમાઈ) છે."

બીજાઓની પરિપૂર્ણતા વિશે અને પોતાની ઈચ્છાઓને નિયંત્રિત કરવા વિશે બે પતિમાંથી કોણ તેને વધુ પ્રેમ કરે છે? તેના માટે કોઈ સ્પષ્ટ જવાબ નથી, પરંતુ 'પ્રેમ' શબ્દ તેની આંખોને પ્રકાશિત કરે છે, અને તેના ચહેરા પર સ્મિત લાવે છે. "જો તમારો મતલબ છે કે મારી વધુ કાળજી કોણ રાખે છે, તો હું કહીશ કે તે નાનો છે. તે મને જે ગમે છે તેને યાદ રાખે છે, જ્યારે હું નાદુરસ્ત હોઉં ત્યારે ધ્યાન રાખે છે. બધા ઘરવાલા કામ માટે શહેરમાં જાય છે, તે છોટા ઘરવાલા છે જે ઘરમાં રહે છે." સુનિલા દેવી કહે છે. અને તેના વિશે શું? તમે કોને વધુ પ્રેમ કરો છો?

"જ્યારે મારી ફરજો નિભાવવાની વાત આવે છે ત્યારે મેં બે ભાઈઓ વચ્ચે ક્યારેય ભેદભાવ કર્યો નથી," તે પ્રેમના પ્રશ્નને વ્યવહારિકતા વિશે એક બનાવે છે. "હું તેમને સમાન ખોરાકનો સમાન હિસ્સો પીરસું છું, તેમના કપડાં ધોવા માટે સમાન પ્રયત્નો કરું છું. જો મારા મનમાં કંઈક ઊંડું હોય તો પણ, તે તેમના પ્રત્યેના મારા શબ્દો અથવા કાર્યોમાં ક્યારેય પ્રતિબિંબિત થતું નથી," તેણી ઉમેરે છે. શું બે પુરુષોની વૈવાહિક ઈચ્છાઓ પૂરી કરવી મુશ્કેલ ન હતી? "હા, તે મુશ્કેલ હતું, પરંતુ અમે જે પરિસ્થિતિમાં છીએ તેને ધ્યાનમાં રાખીને, બહાર નીકળવાનો બીજો કોઈ રસ્તો નહોતો. બધું જ સ્વીકાર્યું, શારીરિક ઈર્ષા પણ," સુનિલા દેવી કહે છે. તેણી કહે છે કે આ સતત ડર હતો કે જો નાનો ભાઈ બીજા સ્ત્રીને ઘરે લાવશે, તો પછી બધા બાળકોની સંભાળ કોણ રાખશે. "હવે તેઓ સમજે છે અને મારા પર દબાણ નથી કરતા" તેણી કહે છે. સિરમૌરના જમના ગામમાં સુનિલા દેવીના ઘરથી થોડું દૂર મીના દેવીનું ઘર છે. મીના દેવીએ ત્રણ ભાઈઓ સાથે લગ્ન કર્યા છે અને એસ્બેસ્ટોસની છતવાળા લાકડામાંથી બનેલા ઘરમાં તેમની સાથે રહે છે. "તેણે મારી સાથે લગ્ન કર્યા હતાં. પણ હું ભણેલો નહોતો અને મારો પરિવાર ગરીબ હતો. જો ત્રણ ભાઈઓએ ત્રણ અલગ-અલગ સ્ત્રીઓ સાથે લગ્ન કર્યા હોત, તો ત્રણેય વચ્ચે બધું જ વિભાજિત થઈ ગયું હોત," મોટા ભાઈ ઘરની જમીન પર તેના બે નાના ભાઈઓ પાસે બેસીને કહે છે. "અમે એક દિવસ ભેગા થયા અને નક્કી કર્યું કે સંયુક્ત લગ્ન અમારા માટે શ્રેષ્ઠ રહેશે, અને તેણીને કહ્યું," તે મીના દેવીને સંકેત આપતા કહે છે. શું તેણીએ તેની સંમતિ આપી હતી? જવાબ લાંબા વિરામ પછી અને વધુ

નરમ સ્વરમાં આવે છે. "ના, અમે તેણીની સલાહ લીધી ન હતી. પરંતુ તે સંયુક્ત લગ્નમાં હોવા અંગે પણ અસંમત ન હતી." શું ત્રણેય ભાઈઓ વચ્ચે સંયુક્ત-લગ્ન વ્યવસ્થાને કારણે ક્યારેય કોઈ મુદ્દો ઉભો થયો નથી? જો તેમાંથી કોઈ પત્ની સાથે રહેવા ઈચ્છતો હોય, પરંતુ ત્યારે કોઈ બીજાનો વારો હોય તો શું? ભાઈઓ કહે છે કે આ બધું "સમજણ" અને "આત્મ-નિયંત્રણ" પર આધારિત છે. તે ક્યારેય ગ્રહણમાં પરિણમ્યું નથી અને તેમના મતે મીના દેવી પણ ખુશ છે. સૌથી નાનો ભાઈ કહે છે કે 'જોડીધારન પ્રથા' વ્યવહાર છે કારણ કે સ્ત્રી પતિ અને બાળકોને પિતાની છાયા ચાલુ રહેશે, પછી ભલેને કોઈ એક ભાઈ પર સૌથી ખરાબ પરિસ્થિતિ આવે. હિમાચલના સિરમૌર જિલ્લાના જમના ગામની મીના દેવી કહે છે કે તેમના પતિ અને તેમના બે ભાઈઓએ તેમની સાથે કેવી રીતે વારા બાંધવા તે નક્કી કર્યું. તેના ત્રણ પતિ રૂમમાંથી બહાર નીકળ્યા પછી મીના ખરેખર વાત કરવાનું શરૂ કરે છે. તેણી કહે છે, "જ્યારે એવું નક્કી કરવામાં આવ્યું કે અમે સંયુક્ત લગ્નમાં રહીશું, ત્યારે મેં પ્રાર્થના કરવાનું શરૂ કર્યું કે હું બધાને સમાન રીતે પ્રેમ કરું." મીના દેવી કહે છે, "તેઓએ નક્કી કર્યું કે મારી સાથે કેવી રીતે વારો બાંધવો. જો એક ભાઈ શહેરમાં જાય, તો બીજા બે ભાઈઓ પોતાની વચ્ચે દિવસો વહેંચે છે."

શું તેણીને ત્રણ માણસો સાથે રહેવું, તેમની માંગણીઓ પૂરી કરવી મુશ્કેલ ન હતી? મીના કહે છે, "તે અઘરું કેમ નહીં હોય? હું પણ માંસ અને હાડકાની બનેલી છું. કેટલીકવાર તેઓ મક્કમ રહેતા હોય છે ત્યારે પણ જ્યારે મને તેના માટે ઈચ્છા હોતી નથી. હું ચિડાઈ જઉં છું. પછી તેઓ અન્ય કેટલીક સ્ત્રીઓને ઘરમાં લઈ આવશે એવો વિચાર મારા મગજમાં આવે છે, અને હું સ્વીકારી લેતી હતી."

શું હડીઓ વચ્ચે બહુપતિત્વ લાંબા સમય સુધી ટકી રહેશે? ગરીબીને કારણે બહુપતિત્વમાં ધકેલાઈ ગયા પછી, શું મીના દેવી અથવા તેમના જેવા અન્ય લોકો તેમના બાળકોને જોડીધારન કે દ્રોપદી પ્રથાની પ્રેક્ટિસ કરવા ટેરવવામાં અને સર્વસમાવેશક નીતિઓ માટે દબાણ કરવામાં આવનારા વર્ષોમાં મહત્વપૂર્ણ રહેશે. નાગરિક સમાજે પણ હાંસિયામાં ધકેલાઈ ગયેલા સમુદાયોના અધિકારોની હિમાયત કરવામાં અને વિભાજનકારી કથાઓને પડકારવા સક્રિય ભૂમિકા ભજવવી જોઈએ. ૨૦૨૪ની ચૂંટણીએ ભારતીય લોકશાહી માટે જાણિક રાહત પ્રદાન કરી છે, પરંતુ બહુમતીવાદી રાષ્ટ્રવાદ અને સંસ્થાકીય નબળાઈઓના અંતર્ગત પડકારો હજુ પણ છે. મોદીની ઘટેલી બહુમતી અને ગઠબંધન શાસનની આવશ્યકતા વધુ સંતુલિત અને સલાહકારી અભિગમની તક આપે છે. જો કે, મુસ્લિમ વિરોધી ભાવનાની દ્રઢતા અને વિભાજનકારી યુક્તિઓ પર ભાજપની નિર્ભરતા સતત તકેદારી અને સ્થિતિસ્થાપકતાની જરૂરિયાત પર ભાર મૂકે છે. સુરક્ષિત અને સર્વસમાવેશક લોકશાહી તરફ ભારતની યાત્રા ચાલુ છે, જેમાં બંધારણીય મૂલ્યો અને માનવ અધિકારો પ્રત્યે અડગ પ્રતિબદ્ધતાની જરૂર છે. મતદારો દ્વારા આર્થિક ચિંતાઓની તરફેણમાં વિભાજનકારી રાજકારણનો અસ્વીકાર એ સકારાત્મક સંકેત છે, પરંતુ વૈચારિક તિરસ્કાર અને બહુમતીવાદ સામેની લડાઈ હજુ પૂરી થઈ નથી. જેમ જેમ દેશ આગળ વધે છે તેમ, ૨૦૨૪ની ચૂંટણીના પાઠો તેના તમામ નાગરિકો માટે વધુ ન્યાયી અને સમાન સમાજના નિર્માણ માટેના પ્રયત્નોને માર્ગદર્શન આપે છે. - અશોક સ્વેન (લેખક સ્વીડનની ઉપસાલા યુનિવર્સિટીમાં શાંતિ અને સંઘર્ષ સંશોધનના પ્રોફેસર છે) (સ્રો.: સ્કોલ, ઈ.ન)

ચુકાદો ભારતીય લોકશાહી માટે પુનઃપ્રાપ્તિ છે, પરંતુ હિંદુત્વ એક શક્તિશાળી શક્તિ - અને એક પડકાર છે

૨૦૨૪ની ભારતીય સામાન્ય ચૂંટણીઓ આશ્ચર્યજનક અને ખુલ્લું કરનારા બંને પરિણામો સાથે દેશની લોકશાહી યાત્રામાં એક મહત્વની ઘણ તરીકે ચિહ્નિત થયેલ છે. મીડિયાના એક્ટિવ પોલ અને ભારતીય વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીના નેતૃત્વમાં ભારતીય જનતા પાર્ટીની વ્યાપક જીતના પ્રારંભિક અંદાજો છતાં, અંતિમ પરિણામોએ વધુ જટિલ ચિત્ર દર્શ્યું. ભાજપે ૨૪૦ બેઠકો મેળવી, જે સ્પષ્ટ બહુમતી માટે જરૂરી ૨૭૨ બેઠકો કરતાં ઓછી હતી, અને મોદીને સરકાર બનાવવા માટે રાષ્ટ્રીય લોકશાહી જોડાણના "અવિશ્વાસનીય" ભાગીદારોના સમર્થન પર આધાર રાખવાની ફરજ પડી. આ પરિણામ, જ્યારે મોદી માટે આંચકો લાગે છે, તે ભારતમાં બહુમતીવાદી રાષ્ટ્રવાદના અંતનો સંકેત આપતું નથી. ગીજી ટર્મ માટે મોદીની ગુંબેશ વિભાજનકારી રેટરિક અને મુસ્લિમ વિરોધી ભાવનાઓ પર અવિરત ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવાને કારણે ભારતમાં આવી હતી. ભાજપની વ્યૂહરચના મુસ્લિમોને "ધૂસણખોર" અને "જેહાદી" તરીકે ચિહ્નિત કરવા અને કોંગ્રેસ અને તેના નેતા રાહુલ ગાંધી પર હિન્દુઓના ભોગે મુસ્લિમ હિંદોને ભડકાવવાનો આરોપ લગાવવા પર આધારિત છે. આ કથાને સોશિયલ મીડિયા અને જાહેર ભાષણો દ્વારા વિસ્તૃત કરવામાં આવી હતી, જેનાથી ભય અને દુસ્માનવાદનું વાતાવરણ ઊભું થયું હતું.

આ આક્રમક સાંપ્રદાયિક વ્યૂહરચના હોવા છતાં, મતદારોનો પ્રતિસાદ મિશ્ર હતો, જેમાં ઘણા મતદારો માટે બેરોજગારી અને મોંઘવારી જેવા આર્થિક

ચૂંટણી પરિણામોના એક દિવસ પછી પ જૂને ઉત્તર પ્રદેશના અયોધ્યામાં.

વેચારિક તિરસ્કાર અને બહુમતીવાદ સામેની લડાઈ હજુ પૂરી થઈ નથી અને લોકશાહી આદર્શોને જાળવવામાં સંસ્થાઓની નિષ્ફળતા ચિંતાનું કારણ છે પરિવર્તન ભારતના ભાવિ માટે એક નિર્ણાયક મોરચે રેખાંકિત કરે છે, જ્યાં આર્થિક વાસ્તવિકતાઓ વૈચારિક ઉપવાદને ઢાંકવા લાગી છે. પ્રથમ વખત, મોદી સંપૂર્ણ બહુમતી વિના શાસન કરશે, જનતા દળ (યુનાઈટેડ) અને તેલુગુ દેશમ પાર્ટી જેવા "સેક્યુલર" ભાગીદારો સાથે ગઠબંધનની જરૂર પડશે. આ ગઠબંધન ગતિશીલ શાસન માટે વધુ સહયોગી અને લોકશાહી અભિગમ તરફ દોરી શકે છે, જે સંભવિતપણે ભાજપના બહુમતીવાદી એજન્ડાને મંદ કરી શકે છે. તદુપરાંત, શક્તિશાળી ગઠબંધન ભાગીદારોની હાજરી પણ "મજબૂત" મોદીની રાજકીય નબળાઈને છતી કરે છે, કારણ કે જો તેમની માંગણીઓ સંતોષવામાં ન આવે તો આ ભાગીદારો સરકારને તોડી પાડવાની ક્ષમતા ધરાવે છે. ચૂંટણીના આંચકા છતાં, મોદી માટે સત્તામાં રહેવાની શક્યતા છે, અને બહુમતીવાદી રાષ્ટ્રવાદ ભારતીય રાજકારણમાં એક બળવાન બળ છે. ભાજપનો મુસ્લિમ વિરોધી એજન્ડા નોંધપાત્ર મતદાર આધાર સાથે પડ્યો પાડે છે, જે ઊંડા ઉત્તરેલા પૂર્વઝાડો અને

સામાજિક વિભાજનને પ્રતિબિંબિત કરે છે. મુસ્લિમ વિરોધી ભાવનાઓનું સામાન્યકરણ અને અમાતવીયીકરણ, વર્ષોના ઉચ્ચેરણીજનક રેટરિક દ્વારા કાયમી, ભારતના સામાજિક એકતા અને લોકશાહી દેખિક માટે નોંધપાત્ર ખતરો છે. નાજી જર્મની અને રવાન્ડામાં અત્યાચારોમાંથી ઐતિહાસિક પાઠો અન્યેક કરેલ પૂર્વઝાહના જોખમો અને લઘુમતી અધિકારોના જાગ્રત સંરક્ષણની જરૂરિયાતને પ્રકાશિત કરે છે. બહુમતીવાદી અતિરેકને રોકવા અને લોકતાંત્રિક સિદ્ધાંતોનું સમર્થન કરવામાં ભારતની સંસ્થાઓની નિષ્ફળતા ચિંતાનું કારણ છે. દેશપૂર્ણ ભાષણ સામે ચૂંટણી જેમાં બંધારણીય મૂલ્યો અને માનવ અધિકારો પ્રત્યે અડગ પ્રતિબદ્ધતાની જરૂર છે. મતદારો દ્વારા આર્થિક ચિંતાઓની તરફેણમાં વિભાજનકારી રાજકારણનો અસ્વીકાર એ સકારાત્મક સંકેત છે, પરંતુ વૈચારિક તિરસ્કાર અને બહુમતીવાદ સામેની લડાઈ હજુ પૂરી થઈ નથી. જેમ જેમ દેશ આગળ વધે છે તેમ, ૨૦૨૪ની ચૂંટણીના પાઠો તેના તમામ નાગરિકો માટે વધુ ન્યાયી અને સમાન સમાજના નિર્માણ માટેના પ્રયત્નોને માર્ગદર્શન આપે છે. - અશોક સ્વેન (લેખક સ્વીડનની ઉપસાલા યુનિવર્સિટીમાં શાંતિ અને સંઘર્ષ સંશોધનના પ્રોફેસર છે) (સ્રો.: સ્કોલ, ઈ.ન)

